

Stichting Pensioenfonds Pensura

Actuariële en bedrijfstechnische nota

Maart 2022

Overeenkomstig artikel 145 van de Pensioenwet (hierna verder te noemen: 'PW') werkt Stichting Pensioenfonds Pensura (hierna verder te noemen 'Pensura' of 'pensioenfonds') volgens een actuariële en bedrijfstechnische nota (hierna verder te noemen 'ABTN'). Het doel van de ABTN is om een integraal inzicht te geven in het functioneren van Pensura en het bestuur.

Deze ABTN is onder verantwoordelijkheid van het bestuur opgesteld. Ieder jaar wordt de ABTN getoetst op actualiteit. Ook de bijlagen worden periodiek, volgens een door het bestuur vastgestelde cyclus, getoetst op actualiteit en aan de wet- en regelgeving.

Het bestuursbeleid is zoveel mogelijk in strategische zin omschreven. Indien het bestuur meent dat het strategische beleid bijstelling behoeft, zal de ABTN dienovereenkomstig aangepast worden.

De onderhavige ABTN treedt in werking per 28 maart 2022 en vervangt de voorgaande versie.

H.J.J. Debrauwer
Voorzitter

D.H.M. Geerlings
Secretaris

Inhoudsopgave

1.	HOOFDLIJNEN ORGANISATIE, BEHEER EN INTERNE CONTROLE	5
2.	HOOFDLIJNEN VAN DE PENSIOENREGELING	15
3.	HOOFDLIJNEN VAN DE UITVOERINGSOVEREENKOMST.....	20
4.	FINANCIËLE OPZET	21
5.	FINANCIËLE STURINGSMIDDELEN	26
6.	RISICHOUDING EN HAALBAARHEIDSTOETS	30
7.	CRISISBELEID	32
BIJLAGE 1	ACTUARIËLE GRONDSLAGEN	34
BIJLAGE 2	FINANCIEEL CRISISPLAN	36
BIJLAGE 3	NOODPROCEDURE / CALAMITEITENREGELING	45
BIJLAGE 4	VERKLARING INZAKE BELEGGINGSBEGINSELEN	46
BIJLAGE 5	STRATEGISCH BELEGGINGSPLAN.....	47
BIJLAGE 6	BELONINGSBELEID	48
BIJLAGE 7	COMMUNICATIEBELEIDSPLAN	49
BIJLAGE 8	COMPLIANCE CHARTER	50
BIJLAGE 9	IT BELEID	51
BIJLAGE 10	PRIVACYBELEID	52
BIJLAGE 11	RISICOMANAGEMENTBELEID.....	53
BIJLAGE 12	UITBESTEDINGS- EN INKOOPBELEID	54

1. Hoofdpijnen organisatie, beheer en interne controle

1.1. Status en doel

Pensura is een ondernemingspensioenfonds als bedoeld in artikel 1 van de Pensioenwet en is gevestigd in Utrecht. Pensura heeft als doel het uitvoeren van pensioenovereenkomsten tussen enerzijds Diversey Europe Operations B.V., Diversey B.V., Diversey Netherlands Productions B.V. en Diamond (BC) Netherlands Holding B.V. (hierna gezamenlijk te noemen “de onderneming” of “de werkgever”), en anderzijds haar medewerkers, en in het kader daarvan het (doen) uitkeren van pensioen- of andere uitkeringen aan deelnemers, gewezen deelnemers, aanspraak- en pensioengerechtigden.

Pensura verricht, conform artikel 116 PW, slechts activiteiten in verband met pensioen en werkzaamheden die daarmee verband houden.

1.2. Missie, visie en strategie

Missie

Pensura heeft, in het licht van het doel van het pensioenfonds, als missie het op lange termijn verzorgen van de nominale pensioenaanspraken en pensioenrechten, evenals het streven naar het gedurig waardevast houden van ingegane pensioenrechten en premievrije pensioenaanspraken.

Visie en strategie

Om de missie te realiseren richt Pensura zich op:

- Kwalitatief goede en kostenefficiënte uitvoering van de pensioenregeling:
De uitvoeringskosten komen niet ten laste van de deelnemers, omdat deze volledig door de werkgever worden vergoed. Pensura heeft afspraken over kosten en te leveren diensten gemaakt met AZL (de uitvoeringsorganisatie). AZL rapporteert op kwartaalbasis over de nakoming van de gemaakte afspraken en de uitvoering van de administratie richting het bestuur. Het bestuur analyseert jaarlijks de ISAE3402-rapportage (voor de processen die de financiële verantwoording raken) en de ISAE3000-rapportage (voor de overige primaire processen) van AZL. Bovendien worden de kwartaalrapportages beoordeeld en vinden er periodiek evaluatiegesprekken plaats. De kosten van de administratie worden op doorlopende basis gemonitord door het bestuur, ongeacht het feit dat de uitvoeringskosten door de werkgever worden betaald. Naast uitvoeringskosten zijn er ook vermogensbeheerkosten die wel ten laste van het fonds (DB-regeling) dan wel direct ten laste van de deelnemers (DC-regeling) komen. Ook hier wordt een kostenefficiënte uitvoering nagestreefd. Tevens worden (advies) werkzaamheden ingekocht daar waar het bestuur van mening is dat uitvoering door derden tot betere resultaten leidt, ondanks de meerkosten. Het bestuur maakt bij het monitoren en beoordelen van de kosten altijd de afweging tussen enerzijds het kostenniveau en anderzijds de kwaliteit (en daarmee de toegevoegde waarde voor het bestuur en de belanghebbenden) die daar tegenover staat.
- Adequate afspraken met de werkgever:
De afspraken tussen Pensura en de werkgever zijn vastgelegd in een uitvoeringsovereenkomst. De werkgever is de verplichting aangegaan om, afhankelijk van de hoogte van de beleidsdekkingsgraad, een opslag op de premie te betalen (herstelpremie), om extra premie te storten indien Pensura de opgebouwde pensioenaanspraken en -rechten op grond van de Pensioenwet dient te verlagen (bijstorting) en om de feitelijke uitvoeringskosten van Pensura te vergoeden. Indien de werkgever de uitvoeringsovereenkomst opzegt, is de werkgever gehouden om alle toekomstige uitvoeringskosten van Pensura te betalen. Dit borgt de continuïteit voor Pensura. Tevens

heeft de werkgever de inspanningsverplichting om fondsbestuurders die tevens werkzaam zijn bij de onderneming, in staat te stellen om hun bestuursfunctie goed te vervullen en ook tijdig bij opvolging nieuwe bestuurders namens de werkgever voor te dragen.

- Goed en solide beheer van het vermogen:
Doordat de opbouw van het middelloonpensioen sinds 1 januari 2011 niet meer bij Pensura plaatsvindt, is de bufferopslag van de opbouw als sturingsgrootte weggefallen. Door de opbouw van het deelnemersbestand in combinatie met de betaling van herstellapremie door de werkgever is Pensura in staat een beleggingsbeleid te voeren waarbij de kans op een goed rendement behouden blijft. Hiertoe heeft het bestuur van Pensura aan de hand van een ALM-studie en de risicohouding een strategisch beleggingsbeleid vastgesteld dat aan de basis ligt voor het jaarlijkse beleggingsplan. Pensura voert een deels passieve, deels actieve beleggingsstijl. Dit doet het fonds onder meer als volgt: de basis van de zakelijke waarden portefeuille wordt passief belegd, maar het fonds ziet, als lange termijn belegger, extra mogelijkheden op rendement door in te spelen op lange termijn financieel -economische en maatschappelijke thema's. Voor de actief beheerde fondsen toetst Pensura periodiek of de kosten goed gemaakt worden door een hoger rendement. Indien nodig worden naar aanleiding van deze toetsingen acties ondernomen
- Adequaate risicobeheer:
Pensura heeft een sleutelfunctionaris risicobeheer benoemd. Diens taken en verantwoordelijkheden zijn vastgelegd in een charter. Het bestuur van Pensura heeft de risico's die het fonds loopt vervat in een risicomatrix. Deze matrix wordt periodiek gemonitord en geactualiseerd. Dat geldt tevens voor de risicorapportages inclusief risico dashboard en het beleid integraal risicomanagement. De sleutelfunctiehouder risicobeheer is verantwoordelijk voor het monitoren van deze documenten. Het fonds ontvangt voorts rapportages gericht op beleggingsrisico's van CACEIS. Deze rapportages worden besproken in de vergaderingen van de Commissie Beleggingen en de bestuursvergaderingen. Tevens ontvangt de Commissie Beleggingen performance en compliance rapportages van CACEIS. Naast de hiervoor benoemde financiële risico's wordt er de nodige aandacht besteed aan de niet-financiële risico's. De uitbestedingspartners leveren ook ten aanzien van deze risico's rapportages aan Pensura. Voor beide categorieën is de risk appetite vastgesteld.
- Betrokken en goed geïnformeerde deelnemers:
Goede en proactieve communicatie helpt bij het streven naar een goed en betrouwbaar imago. De Commissie Communicatie is door het bestuur ingesteld om dit te bevorderen. Er is een meerjarig communicatiebeleidsplan vastgesteld dat jaarlijks waar nodig wordt herijkt. Het fonds zoekt nadrukkelijk de afstemming met de deelnemers om het draagvlak van de deelnemers voor haar beleid te kunnen toetsen en om de effectiviteit van de communicatie te meten. Een en ander gebeurt middels uitvragen en onderzoeken.
- Goed pensioenfondsbestuur:
De eisen die door wet- en regelgeving worden gesteld worden steeds strenger. Een geschikt bestuur is daarom onontbeerlijk. De Code Pensioenfondsen is een leidraad voor Pensura. Deze Code richt zich op goed pensioenfondsbestuur: besturen, toezicht houden en verantwoording afleggen. Het bestuur voert periodiek een evaluatie uit van de geschiktheid van de bestuurders en volgt, indien nodig, aanvullende opleidingen. Daarnaast vindt elk jaar een zelfevaluatie plaats over hoe het bestuur als collectief en de bestuurders individueel functioneren. Deze evaluatie wordt eens in de drie jaar door een externe partij begeleid.
- Streven naar een toekomstbestendige oplossing voor de deelnemers:
De pensioenregeling van Pensura is voor een groot deel gesloten. In de middelloonregeling (Garantiepensioenmodule van Pensioenreglement 2006) vindt sinds 1 januari 2011 geen pensioenopbouw meer plaats en zitten alleen nog ingegane pensioenrechten en premievrije pensioenaanspraken. Er wordt wel nog kapitaal opgebouwd in de Beleggingspensioenmodule van Pensioenreglement 2006. Vanaf 2015 zijn er geen

werknemers meer die actief pensioen opbouwen in de eindloonregeling van Pensioenreglement 2003.

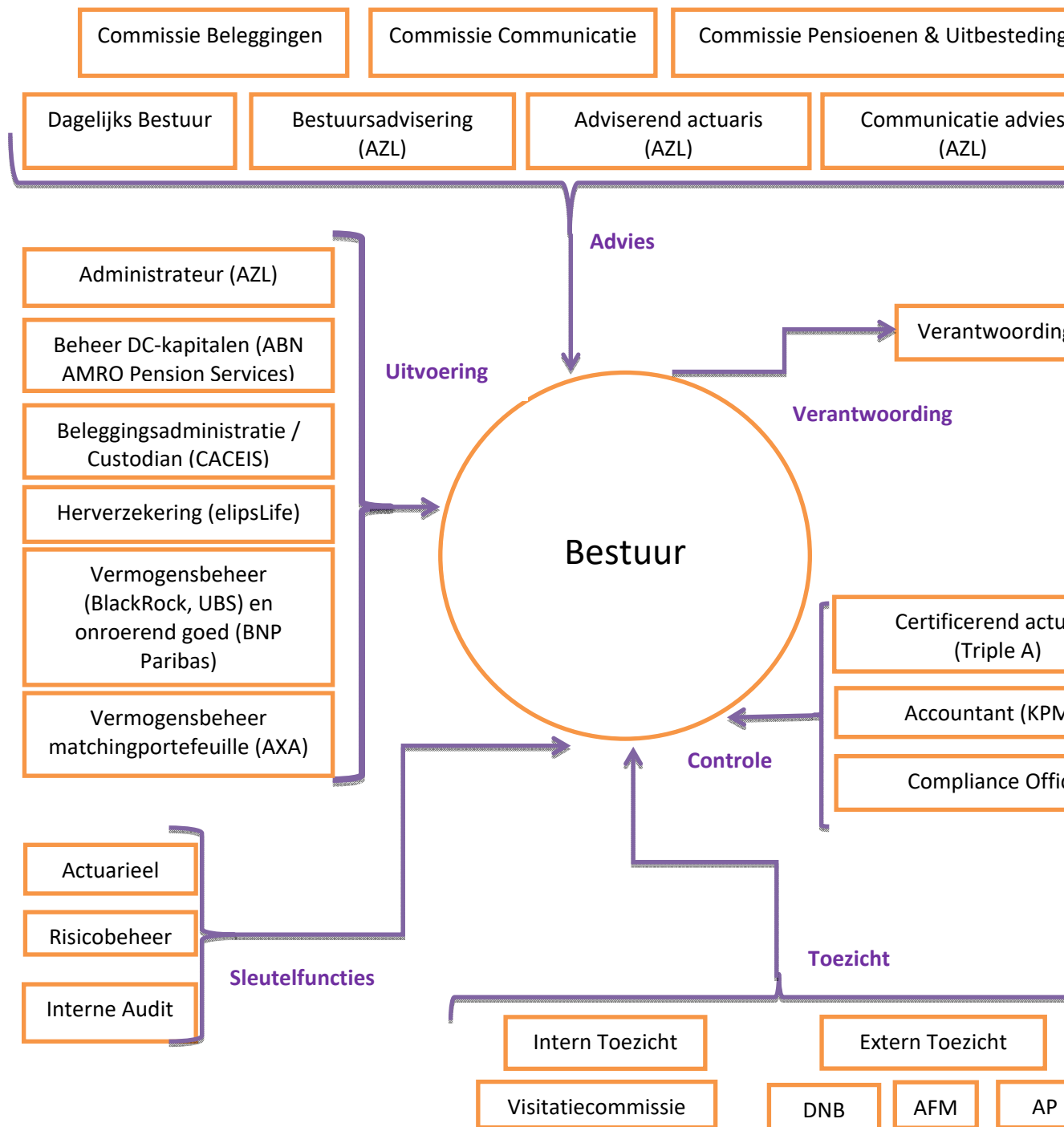
Strengere wet- en regelgeving en een bijbehorende toename van het toezicht zullen de kosten voor pensioen- en vermogensbeheer doen toenemen. Bovendien is het deelnemersbestand sinds 1 januari 2011 kleiner geworden.

Het bestuur van Pensura monitort deze ontwikkelingen en zet deze af tegen de missie van het fonds. In dat kader is in 2018 een toekomstonderzoek onder begeleiding van een externe partij afgerond. Dit heeft niet tot nadere maatregelen geleid.

Het streven naar een toekomstbestendige oplossing voor de deelnemers betekent niet dat Pensura per definitie als zelfstandig fonds dient te blijven voortbestaan. De ontwikkelingen ten aanzien van het nieuw pensioenstelsel maken discussies over de toekomst van de door Pensura uitgevoerde pensioenregeling actueel. Er vindt periodiek overleg plaats met sociale partners over de toekomst van de pensioenregeling. Daarbij worden de (potentiële) gevolgen van het nieuw pensioenstelsel betrokken.

1.3. *Organisatie*

De organisatie van Pensura ziet er schematisch als volgt uit:

1.3.1 Bestuur

Pensura heeft een paritair bestuur, bestaande uit ten minste zes en maximaal tien leden. Bestuurders worden voor een zittingstermijn van maximaal vier jaar benoemd door het bestuur. De helft van het aantal zetels wordt bezet door werkgeversvertegenwoordigers. De andere helft van de zetels wordt bezet door werknemersvertegenwoordigers en vertegenwoordigers van pensioengerechtigden tezamen, waarbij de vertegenwoordigers van pensioengerechtigden maximaal 25% van het totaal aantal bestuurszetels bezetten. De procedure voor benoeming en ontslag is vastgelegd in de statuten van het fonds. Een van de leden wordt door de onderneming aangewezen tot voorzitter.

Het bestuur draagt de eindverantwoordelijkheid voor de uitvoering van de pensioenreglementen en het daarbij behorende pensioen- en vermogensbeheer. De taken en bevoegdheden, werkwijze en eisen ten aanzien van het lidmaatschap van het bestuur zijn geregeld in de statuten. De voorzitter en secretaris zijn verantwoordelijk voor het dagelijkse beleid van het pensioenfonds. Hun taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden zijn vastgelegd in een afzonderlijk reglement.

Het bestuur handelt naar de Principes van goed pensioenfondsbestuur die zijn vastgelegd in de Code Pensioenfonds.

1.3.2 Bestuurscommissies

Het bestuur kan besluiten tot het instellen van een commissie (of werkgroep), structureel dan wel ad hoc, onder toekenning van nader te omschrijven (gedelegeerde) werkzaamheden. Leden van commissies worden door het bestuur benoemd en ontslagen. Alle commissies kunnen door het bestuur worden opgeheven. Het bestuur blijft eindverantwoordelijk voor de werkzaamheden van de bestuurscommissies. De taken en bevoegdheden van het dagelijks bestuur en de diverse bestuurscommissies zijn, evenals bepalingen omtrent de samenstelling en benoeming, opgenomen in de reglementen van de betreffende organen.

Naast het dagelijks bestuur kent Pensura de volgende bestuurscommissies:

Commissie Beleggingen

De Commissie Beleggingen bestaat uit minimaal drie bestuurders van het pensioenfonds. De Commissie Beleggingen wordt ondersteund door de heer M. Layton, werkzaam bij de onderneming en voormalige bestuurder en lid van deze commissie.

De besluitvorming met betrekking tot het beleggingsbeleid is de verantwoordelijkheid van het bestuur. De Commissie Beleggingen brengt advies uit aan het bestuur en houdt toezicht op de uitvoering van het vermogensbeheer. De verantwoording voor het gevoerde vermogensbeheer vindt periodiek plaats in de bestuursvergaderingen.

Commissie Communicatie

De Commissie Communicatie bestaat uit minimaal twee bestuurders van het pensioenfonds. De Commissie Communicatie adviseert het bestuur over het te voeren communicatiebeleid en de in dit kader te nemen acties. Het onderwerp communicatie wordt elke bestuursvergadering geagendeerd. Het fonds beschikt over een communicatieplan dat periodiek wordt aangepast aan de actualiteit. De Commissie Communicatie wordt bij haar werkzaamheden ondersteund door de communicatieadviseur van AZL.

Commissie Pensioenen & Uitbesteding

De Commissie Pensioenen & Uitbesteding bestaat uit minimaal twee bestuurders van het pensioenfonds. De Commissie Pensioenen & Uitbesteding bereidt in opdracht van het bestuur onder meer de jaarrekening voor, ziet toe op het risicomanagement en onderhoudt de noodzakelijke contacten met de administrateur, de actuaris en de accountant. De commissie rapporteert iedere bestuursvergadering aan het bestuur over de uitvoering van de aan de commissie opgedragen taken en verantwoordelijkheden.

1.3.3 Sleutelfuncties

Het bestuur draagt zorg voor de inrichting van een risicobeheerfunctie, interne auditfunctie en actuariële functie die op een objectieve, integere en onafhankelijke manier wordt vervuld. Het bestuur heeft daartoe principes vastgesteld die worden gehanteerd bij de inrichting en uitoefening van de genoemde sleutelfuncties. De principes, die onder meer een beschrijving geven van de functiedefinitie, positie en taken van de sleutelfunctiehouders zoals deze voortvloeien uit de wet- en regelgeving, zijn vastgelegd in beleidsdocumenten (charters) behorende bij de diverse sleutelfuncties.

Het houderschap van de risicobeheerfunctie is belegd bij een bestuurder.

Het houderschap van de interne auditfunctie is belegd bij een bestuurder. Deze sleutelfunctiehouder laat zich voor de uitvoering van de werkzaamheden bijstaan door een externe partij.

De actuariële functie is belegd bij de certificerend actuaris van het pensioenfonds.

1.3.4 Verantwoordingsorgaan

Het pensioenfonds heeft een verantwoordingsorgaan, waarvan de taken en bevoegdheden ten minste overeenkomen met de Pensioenwet en de Code Pensioenfonds. Het verantwoordingsorgaan bestaat uit vijf leden: twee vertegenwoordigers namens de deelnemers, één namens de pensioengerechtigden, één namens de gewezen deelnemers en één namens de werkgever.

Het bestuur legt mede aan de hand van het bestuursverslag verantwoording af aan het verantwoordingsorgaan. Daarnaast vergaderen het bestuur en het verantwoordingsorgaan periodiek zowel formeel als informeel. De bevindingen van het verantwoordingsorgaan, alsmede de reactie van het bestuur daarop worden in het bestuursverslag van het betreffende jaar opgenomen. Het verantwoordingsorgaan beschikt bovendien over wettelijke adviesrechten.

De rechten en bevoegdheden, samenstelling en werkwijze zijn vastgelegd in het Reglement Verantwoordingsorgaan.

1.3.5 Intern toezicht

Het bestuur heeft het intern toezicht vormgegeven door middel van de inrichting van een visitatiecommissie. De visitatie vindt eens per jaar plaats, conform de voorschriften uit de Code Pensioenfonds en de Pensioenwet. De taken en bevoegdheden van de visitatiecommissie zijn vastgelegd in het Reglement Visitatiecommissie.

Een samenvatting van de bevindingen van de visitatiecommissie, alsmede de reactie van het bestuur daarop worden in het bestuursverslag van het betreffende jaar opgenomen.

1.3.6 Certificerend actuaris

Triple A is als certificerend actuaris aangewezen. De certificerend actuaris controleert of de technische voorzieningen op voldoende prudente grondslagen en correct is vastgesteld en

controleert of de aanwezige middelen voldoende zijn voor de door het fonds aangegane verplichtingen. Daarnaast geeft hij jaarlijks een actuariële verklaring af ten behoeve van de jaarstukken (bestuursverslag en verslagstaten ten behoeve van DNB) en onderbouwt hij zijn oordeel aan het bestuur door middel van een management letter, waarover hij in de bestuursvergadering verslag uitbrengt.

Door de rollen van actuariële certificering en advisering niet bij één organisatie neer te leggen, vergewist het bestuur zich ervan dat er voldoende scheiding bestaat tussen enerzijds de controle c.q. de certificering en anderzijds de advisering.

De certificerend actuaris is tevens aangewezen als houder van de actuariële sleutelfunctie.

1.3.7 Accountant

Het bestuur heeft KPMG aangesteld als de accountant van het fonds. KPMG verzorgt de jaarlijkse controle op de jaarrekening en de staten voor DNB. De accountant zal (minimaal) eenmaal per jaar in de bestuursvergadering mondeling verslag doen van zijn bevindingen en controlewerkzaamheden. Tevens legt hij een en ander schriftelijk vast door middel van een accountantsverklaring en een management letter gericht aan het bestuur.

1.3.8 Functioneren van het bestuur

Het bestuur voldoet zowel individueel als collectief aan de wettelijke geschiktheidseisen en individueel aan de betrouwbaarheidseisen, als bedoeld in artikel 106 PW. Het bestuur beschikt over een geschiktheidsplan, waarin is vastgelegd aan welke eisen de bestuurders moeten voldoen. In dit plan is tevens een opleidingsplan opgenomen ter bevordering en handhaving van het (vereiste) geschiktheidsniveau.

Het bestuur heeft een functieprofiel opgesteld voor de functie van bestuurder en de functie van voorzitter. Het profiel wordt onder de aandacht gebracht van de instanties die de bestuurder(s) voordragen ter benoeming. Daarmee wordt bereikt dat in de fase van de kandidaatstelling van personen voor een bestuursfunctie reeds rekening wordt gehouden met de wenselijke geschiktheid en diversiteit.

Het bestuur evalueert jaarlijks zijn eigen functioneren, zowel van het bestuur als geheel als van de individuele bestuurders afzonderlijk. Deze zelfevaluatie en het rooster van optreden ziet het bestuur als instrumenten om de bestuurssamenstelling steeds aan te passen aan de eisen die aan het besturen van het pensioenfonds worden gesteld. Eenmaal in de drie jaar wordt de zelfevaluatie uitgevoerd onder begeleiding van een externe deskundige.

Het bestuur past de Code Pensioenfondsen toe en geeft in het bestuursverslag uitleg omtrent de normen die niet of gedeeltelijk worden nageleefd.

Pensura beschikt over een klachten- en geschillenprocedure. Tevens is geregeld dat het bestuur zich onderwerpt aan het oordeel van de Ombudsman Pensioenen, tenzij zwaarwegende argumenten zich daartegen verzetten.

1.3.9 Uitbestede werkzaamheden

De administratie van de pensioenregeling, de financiële administratie, de jaarverslaglegging, de actuariële (advies-)werkzaamheden en de communicatieactiviteiten zijn belegd bij AZL N.V. Voorts wordt het bestuur door een bestuursadviseur en communicatieadviseur van AZL ondersteund. Het beheer van de in de Beleggingspensioenmodule opgebouwde kapitalen is ondergebracht bij ABN AMRO Pension Services. Het beheer van de beleggingen is voor wat

betreft de matchingportefeuille uitbesteed aan één vermogensbeheerder (AXA IMP), in de returnportefeuille wordt belegd via verschillende beleggingsfondsen (via BlackRock, BNP Paribas en UBS). Daarnaast is CACEIS aangesteld als beleggingsadministrateur/custodian. CACEIS levert tevens risico-, performance- en compliance rapportages.

De (onder)uitbesteding voldoet aan de voorschriften, als bedoeld in artikel 34 PW, en is verder uitgewerkt in overeenkomsten. In deze overeenkomsten zijn onder meer afspraken gemaakt over periodieke informatieverstrekking en verantwoording aan het bestuur over uitgevoerde werkzaamheden en zijn, daar waar van toepassing, zogenoemde service level agreements (SLA's) opgenomen. De (kwaliteit van de) dienstverlening wordt door het pensioenfonds jaarlijks met voornoemde uitbestedingspartijen formeel geëvalueerd.

Pensura heeft uitvoerende werkzaamheden voor de interne audit functie bij een externe partij belegd (InAudit). De sleutelfunctie actuarieel is belegd bij de certificerend actuaris van het fonds.

Indien gewenst, laat het bestuur zich bijstaan door overige adviseurs.

1.4. Beleidsaspecten

Op een aantal terreinen heeft het bestuur afzonderlijk beleid geformuleerd en als zodanig vastgelegd. De voornaamste beleidsdocumenten worden in deze paragraaf toegelicht.

1.4.1 Beleggingsbeleid

Het beleggingsbeleid wordt nader toegelicht in hoofdstuk 5.2.

1.4.2 Beloningsbeleid

Een deugdelijk beloningsbeleid past binnen een beheerste en integere bedrijfsvoering en is gericht op de lange termijn. Het beloningsbeleid van Pensura ziet toe op:

- a. de personen en instanties die onderdeel uitmaken van de eigen organisatie zoals het bestuur, het verantwoordingsorgaan, de compliance officer en intern toezicht, en
- b. de uitbestedingspartners.

In het beloningsbeleid is vastgelegd welke leden van fondsorganen in aanmerking komen voor een beloning en op welke wijze de beloning wordt vastgesteld. Ten aanzien van de uitbestedingspartners is vastgelegd welke eisen Pensura stelt aan het beloningsbeleid van deze partijen. Het beloningsbeleid is als bijlage 6 bijgevoegd en maakt als zodanig onderdeel uit van de ABTN.

1.4.3 Communicatiebeleid

Pensura beschikt over een communicatiebeleidsplan. Dit plan is mede gebaseerd op de onder de PW voorgeschreven communicatiestromen. De algemene doelstelling van het beleid is tijdige, juiste, eerlijke en evenwichtige communicatie over de pensioenregeling en het stimuleren van pensioenbewustwording van deelnemers. Dat doet Pensura op de volgende manieren:

- informeren over het pensioen in het algemeen (basiskennis), over life events én over de eigen pensioensituatie in relatie tot de pensioenregeling;
- helpen bij en aanzetten tot het tijdig maken van keuzes en ondernemen van actie;
- bevorderen van een positieve houding ten aanzien van pensioen, het eigen pensioen en het pensioenfonds. Pensioen is immers een belangrijk onderdeel van het pakket arbeidsvoorwaarden bij Diversey.

Zowel interne als externe doelgroepen zijn in het communicatiebeleid geïdentificeerd en er zijn afspraken gemaakt over communicatievormen. Periodiek worden de communicatie-

inspanningen geëvalueerd. Het communicatiebeleidsplan is als bijlage 7 bijgevoegd en maakt als zodanig onderdeel uit van de ABTN.

1.4.4 Integriteitsbeleid

Het bestuur heeft een integriteitsbeleid. Belangrijke middelen ter beheersing van het integriteitsrisico zijn de inrichting van de onafhankelijke compliance functie, het compliance charter, de gedragscode, de incidentenregeling en de klokkenluidersregeling van het pensioenfonds. Daarnaast heeft Pensura een integriteitsrisicoanalyse (SIRA) uitgevoerd die jaarlijks wordt herijkt.

Ter voorkoming van mogelijke verstrengeling van belangen en van misbruik of oneigenlijk gebruik van de bij Pensura aanwezige informatie dienen de leden van de organen van het fonds jaarlijks te verklaren dat zij met de gedragscode bekend zijn en hem naleven. Het bestuur heeft een compliance officer benoemd, aan wie bepaalde, in de gedragscode nader omschreven onderwerpen moeten worden gemeld. De compliance officer doet eenmaal per jaar aan het bestuur verslag van haar werkzaamheden.

In de incidentenregeling en klokkenluidersregeling zijn de procedures en maatregelen met betrekking tot de omgang met en vastlegging van incidenten vastgelegd.

Het compliance charter is als bijlage 8 bijgevoegd en maakt als zodanig onderdeel uit van de ABTN.

1.4.5 IT-beleid

Pensura beschikt over een IT-beleid. IT is een steeds belangrijker element voor wat betreft een integere en beheersbare bedrijfsvoering. De belangrijkste IT-processen van Pensura maken onderdeel uit van uitbestede werkzaamheden. Het bestuur dient hier als eindverantwoordelijke echter over “in control” te zijn.

Pensura dient te beschikken over procedures en maatregelen die zorgdragen voor onder meer noodzakelijke beschikbaarheid, de verwachte integriteit en de vereiste vertrouwelijkheid van (digitale) informatie tegen ongeautoriseerd gebruik en/of verlies. Hiertoe is het IT-beleid opgesteld. Dit beleid is als bijlage 9 bijgevoegd en maakt als zodanig onderdeel uit van de ABTN.

1.4.6 Privacybeleid

Het fonds loopt het risico dat persoonsgegevens niet worden gebruikt voor het doel waarvoor ze zijn verkregen. Ter beheersing van dit privacy risico beschikt het pensioenfonds in overeenstemming met de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) over een privacybeleid, een verwerkingsregister en een privacyverklaring. Tevens is met de dienstverleners die persoonsgegevens namens het pensioenfonds verwerken een verwerkersovereenkomst gesloten.

Het privacybeleid is als bijlage 10 bijgevoegd en maakt als zodanig onderdeel uit van de ABTN.

1.4.7 Risicomanagementbeleid

Pensura beschikt over een beleid integraal risicomanagement (IRM). Het bestuur is verantwoordelijk voor de inrichting en goede werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem ten behoeve van alle risico's waaraan het pensioenfonds zich ziet blootgesteld. Het bestuur hanteert daarbij de principes van het integraal risicomanagement. Dit betekent dat alle risicogebieden in kaart worden gebracht en zoveel als mogelijk in hun onderlinge samenhang worden bekeken.

Integraal Risicomanagement (IRM) is dan het interactieve proces van:

1. het opstellen van de strategie en hieraan gekoppeld het risicoprofiel en de risicobereidheid,
2. het identificeren van risico's,
3. het opstellen en implementeren van het beleid voor risicobeheersing, tot
4. de uitvoering, monitoring en terugkoppeling over risico's en beheersmaatregelen.

Dit proces wordt continu doorlopen, zodat:

- op het gebied van risicomanagement een zelflerende en zelfsturende organisatie bestaat,
- die zich bewust is van de impact van de verschillende risico's en de onderlinge samenhang, alsook
- van de opties voor beheersing en de verschillende consequenties hiervan.

Risicomanagement begint bij het vaststellen van de risk appetite. De risk appetite vindt zijn weerslag in de missie, visie en strategie zoals deze door het pensioenfonds zijn geformuleerd. Verder is de risicohouding geconcretiseerd door het bestuur mede na overleg met de sociale partners. Met de risk appetite als vertrekpunt is het proces van risico-identificatie, classificatie en (gewenst) beheersingsniveau doorlopen en heeft het fonds de belangrijkste risico's beoordeeld op kans en impact. Voor zover nodig geacht zijn additionele beheersingsmaatregelen getroffen dan wel zullen die worden geïmplementeerd. De onderscheiden risicocategorieën zijn afgeleid van de zogenaamde FIRM-risico's.

De organisatie van het risicomanagement is nader beschreven in het beleidsplan integraal risicomanagement. Dit beleid is als bijlage 11 bijgevoegd en maakt als zodanig onderdeel uit van de ABTN.

1.4.8 Uitbestedings- en inkoopbeleid

Het bestuur van Pensura heeft die werkzaamheden uitbesteed die, als gevolg van de complexiteit, naar zijn overtuiging effectiever en efficiënter door een externe partij of partijen kunnen worden verricht in plaats van uitvoering in eigen beheer. Het bestuur is van oordeel dat de belangen van de belanghebbenden bij deze uitbesteding uiteindelijk beter zijn gediend dan met een eigen organisatie. Aan uitbesteding is voor het pensioenfonds een aantal risico's verbonden. Het bestuur heeft daarom beleid vastgesteld voor de beheersing van risico's die samenhangen met uitbesteding van (delen van) bedrijfsprocessen. In het beleid is tevens vastgelegd welke activiteiten Pensura in ieder geval niet uitbesteed en welke uitgangspunten gelden voor activiteiten die wel worden uitbesteed.

Het uitbestedings- en inkoopbeleid is als bijlage 12 bijgevoegd en maakt als zodanig onderdeel uit van de ABTN.

2. Hoofdpijnen van de pensioenregeling

2.1 Aangesloten ondernemingen

Pensura voert de pensioenregelingen uit voor Diversey Europe Operations B.V., Diversey B.V., Diversey Netherlands Productions B.V. en Diamond (BC) Netherlands Holding B.V.

2.2 Deelnemerschap en inhoud pensioenregelingen

Pensura voert de volgende pensioenregelingen uit:

Pensioenreglement 2003:

Voor deelnemers bij Pensura die geboren zijn vóór 1-1-1950 én bij de werkgever in dienst zijn getreden vóór 31-12-2005 is de eindloonregeling (Pensioenreglement 2003) van toepassing. De regeling kent ouderdomspensioen, tijdelijk ouderdomspensioen (tot 65 jaar) op opbouwbasis, wezenpensioen en partnerpensioen op risicobasis. Sinds 1-1-2015 bouwen er geen werknemers pensioen meer op in dit pensioenreglement, wel vindt er nog door een persoon premievrije pensioenopbouw plaats wegens arbeidsongeschiktheid. Pensioenreglement 2003 is gesloten voor toetreding van nieuwe deelnemers.

Pensioenreglement 2006:

Pensioenreglement 2006 is per 1-1-2006 van toepassing voor alle werknemers die op die datum jonger waren dan 55 jaar en de werknemers die nadien bij de werkgever in dienst zijn getreden. Deze regeling bestond tot 1-1-2011 uit twee delen, namelijk de Garantiepensioenmodule tot het basisjaarinkomen (een middelloonregeling) en de Beleggingspensioenmodule (excedentregeling) waarvoor een beschikbare premie van toepassing is. De opbouw in de middelloonregeling vindt vanaf 1-1-2011 niet meer plaats bij Pensura maar in een pensioenregeling bij een andere pensioenuitvoerder (t/m 31-12-2020 was dit het Bedrijfstakpensioenfonds voor het Schoonmaak- en Glazenwassersbedrijf, sinds 1-1-2021 Pensioenfonds PGB). De opbouw in de excedentregeling vindt wel nog bij Pensura plaats. Dit geldt voor deelnemers van wie het pensioengevend salaris hoger is dan het basisjaarinkomen (de excedentgrens) dat wordt gehanteerd door de pensioenuitvoerder waar de pensioenopbouw in de middelloonregeling plaatsvindt (per 1-1-2021 Pensioenfonds PGB). Ook werd tot 1-1-2015 bij Pensura pensioenkapitaal opgebouwd middels het Vrijwillig pensioensparen.

Bij Pensura vindt derhalve slechts actieve pensioenopbouw door werknemers plaats in de Beleggingspensioenmodule van Pensioenreglement 2006. De belangrijkste kenmerken van deze excedentregeling zijn:

Beleggingspensioenmodule	Status 1 januari 2022
Soort regeling	Beschikbare premierregeling
Pensioenrichtleeftijd	67 jaar
Opbouw pensioenkapitaal	O.b.v. leeftijdsafhankelijke premiestaffel
Excedent Partnerpensioen	Risicobasis
Excedent wezenpensioen	Risicobasis
Maximum pensioengevend salaris	€ 114.866
Basisjaarinkomen (excedentgrens)	€ 62.859
Aanwending pensioenkapitaal op pensioendatum	Bij een bank of verzekeraar naar keuze van de (gewezen) deelnemer

2.3 Uitvoering van de Beleggingspensioenmodule

2.3.1 Eigen bijdrage

Medewerkers die deelnemen aan de Beleggingspensioenmodule uit Pensioenreglement 2006 dragen 3% van de excedent grondslag bij indien zij in dienst zijn getreden vanaf 1-1-2006.

Medewerkers die deelnemen aan deze pensioenregeling en vóór 1-1-2006 in dienst zijn getreden dragen 1,5% van de excedent grondslag bij.

2.3.2 Belegging van de pensioenkapitalen

In het belang van de (gewezen) deelnemers belegt Pensura de opgebouwde pensioenkapitalen. Het fonds biedt de (gewezen) deelnemers in dat kader drie mogelijkheden:

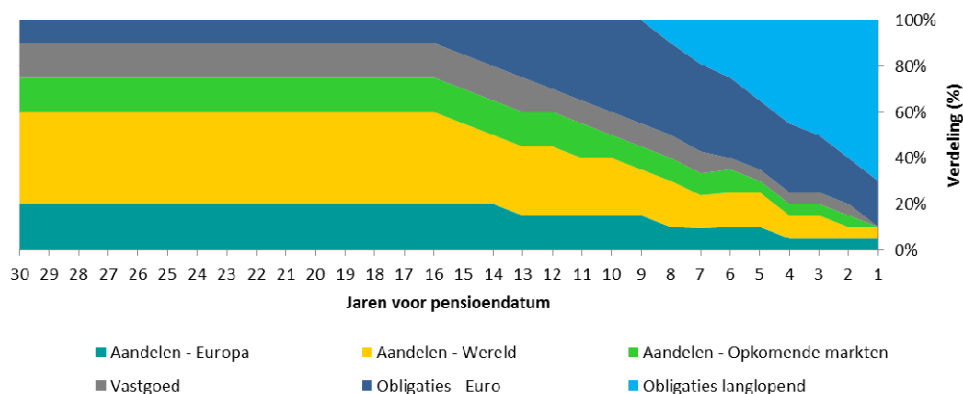
1. het kapitaal wordt belegd conform de door Pensura ingerichte standaard lifecycle beleggingsmix,
2. het kapitaal wordt belegd conform de door Pensura ingerichte lifecycle doorbeleggen beleggingsmix voor (gewezen) deelnemers die ervoor kiezen om voor te sorteren op de aankoop van een variabele uitkering op hun pensioendatum, of
3. de (gewezen) deelnemer neemt zelf de verantwoordelijkheid van de belegging over. In dat geval vindt de belegging plaats op aanwijzing van de (gewezen) deelnemer.

2.3.3 Beleggen in de standaard lifecycle: risicohouding

Indien een (gewezen) deelnemer niet actief de keuze maakt om met de belegging van de DC-kapitalen voor te sorteren op een variabele uitkering vanaf de pensioendatum óf om de verantwoordelijkheid van de belegging over te nemen, worden de pensioenkapitalen belegd conform de standaard lifecycle beleggingsmix.

De lifecycle is zo samengesteld dat er gespreid belegd wordt over verschillende beleggingscategorieën. De categorieën waarin belegd wordt zijn: aandelen, vastgoed, staatsobligaties en bedrijfsobligaties. In deze categorieën wordt belegd met behulp van maximaal zes beleggingsfondsen. Deze fondsen bieden een gespreide belegging over de categorieën. Het risico in de lifecycle wordt naarmate de betreffende (gewezen) deelnemer ouder wordt afgebouwd door het aanpassen van de verdeling van het pensioenkapitaal over de fondsen, waarbij er steeds minder beleggingsrisico wordt genomen.

Lifecycle verdeling per assetcategorie

De samenstelling van de lifecycle is als volgt:

ISIN	Fondsnaam	Categorie
NL0011225305	Northern Trust World Custom ESG Equity Index UCITS FGR	Aandelen (Wereldwijd)
NL0010948220	Northern Trust Eu Eq Idx UCITS FGR A EUR	Aandelen (Europees)
LU1162503145	Amundi Fds Index Eq Emerging Mkts A3E-D	Aandelen (Opkomende markten)
NL0010948246	Northern Trust DeRIEs Idx UCITSFGR A EUR	Vastgoed
LU0916238545	BlackRock Euro Aggregate Bond Idx N7 EUR	Staats- en bedrijfsobligaties
IE00B1FZS913	iShares Euro Government Bond 15-30yr	Lang lopende staatsobligaties

De standaard lifecycle beleggingsmix is door ABN AMRO Pension Services, als uitvoeringsorganisatie van de beschikbare premieregelingen van Pensura, samengesteld. Het bestuur van Pensura heeft de risicohouding die hieraan ten grondslag ligt onderschreven, na afstemming met een vertegenwoordiging van de deelnemers ter bepaling van het risicodraagvlak en de risicotolerantie. Deze vertegenwoordiging bestond uit leden van het verantwoordingsorgaan, de Centrale Ondernemingsraad van de onderneming en de bij het arbeidsvoorwaardenoverleg betrokken vakbonden.

De risicohouding wordt uitgedrukt in de maximaal aanvaardbare afwijking van het pensioen in een pessimistisch (slecht weer) scenario ten opzichte van het verwachte pensioen in een verwacht (mediaan) scenario. Die maximaal aanvaardbare afwijking is door Pensura leeftijdsafhankelijk vastgesteld. Dat wil zeggen dat voor jongeren een grotere afwijking wordt toegestaan dan voor ouderen, omdat jongeren een langere beleggingshorizon hebben.

De risicohouding voor de standaard lifecycle beleggingsmix luidt als volgt:

Leeftijd	Neutraal		
	Verwacht pensioen	Geaccepteerd slechtweer pensioen	Afwijking
20	10.822	4.329	60%
25	12.126	4.851	60%
30	13.488	6.070	55%
35	14.245	6.410	55%
40	14.975	6.739	55%
45	15.897	7.154	55%
50	16.349	8.174	50%
55	17.011	9.356	45%
60	18.640	13.048	30%
65	22.449	20.204	10%
67	24.673	23.439	5%

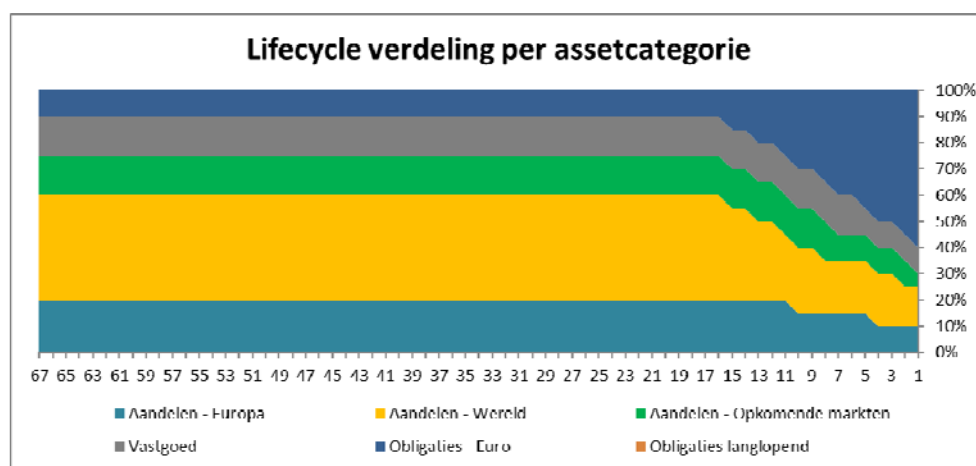
Bij de samenstelling van de standaard lifecycle beleggingsmix is hier invulling aan gegeven.

2.3.4 Beleggen in lifecycle doorbeleggen: risicohouding

De (gewezen) deelnemers kunnen vanaf 12 jaar voor de pensioendatum de keuze maken om voor te sorteren op de aankoop van een variabele uitkering vanaf de pensioeningangsdatum. Een variabele uitkering, dient net als een vaste uitkering, bij een verzekeraar of bank naar keuze

van de (gewezen) deelnemer te worden aangekocht. Indien een (gewezen) deelnemer actief de keuze maakt om met de beleggingen hierop voor te sorteren, wordt zijn/haar DC-kapitaal belegd middels de lifecycle doorbeleggen.

Deze lifecycle is, net als de standaard lifecycle, zo samengesteld dat er gespreid belegd wordt over verschillende beleggingscategorieën. De categorieën waarin belegd wordt zijn: aandelen, vastgoed, staatsobligaties en bedrijfsobligaties. In deze categorieën wordt belegd met behulp van maximaal vijf beleggingsfondsen. Deze fondsen bieden een gespreide belegging over de categorieën. Het risico in de lifecycle doorbeleggen wordt naarmate de (gewezen) deelnemer ouder wordt afgebouwd door het aanpassen van de verdeling van het opgebouwde DC-kapitaal over de fondsen, waarbij steeds minder beleggingsrisico wordt gelopen. Een verschil met de standaard lifecycle is echter dat het beleggingsrisico in de lifecycle doorbeleggen minder snel wordt afgebouwd.

De samenstelling van de lifecycle doorbeleggen is als volgt:

ISIN	Fondsnaam	Categorie
NL0011225305	Northern Trust World Custom ESG Equity Index UCITS FGR	Aandelen (Wereldwijd)
NL0010948220	Northern Trust Eu Eq Idx UCITS FGR A EUR	Aandelen (Europees)
LU1162503145	Amundi Fds Index Eq Emerging Mkts A3E-D	Aandelen (Opkomende markten)
NL0010948246	Northern Trust DeRIEs Idx UCITSFGR A EUR	Vastgoed
LU0916238545	BlackRock Euro Aggregate Bond Idx N7 EUR	Staats- en bedrijfsobligaties

De lifecycle doorbeleggen beleggingsmix is door ABN AMRO Pension Services samengesteld. Pensura heeft, net als voor de standaard lifecycle beleggingsmix, ook voor de lifecycle doorbeleggen een risicohouding vastgesteld. Deze risicohouding is eveneens vastgesteld na afstemming met een vertegenwoordiging van de deelnemers ter bepaling van het risicodraagvlak en de risicotolerantie. Deze vertegenwoordiging bestond uit leden van het verantwoordingsorgaan, de Centrale Ondernemingsraad van de onderneming en de bij het arbeidsvoorwaardenoverleg betrokken vakbonden.

De risicohouding voor de standaard lifecycle beleggingsmix luidt als volgt:

Leeftijd	Doorbeleggen		
	Verwacht pensioen	Geaccepteerd slechtweer pensioen	Afwijking
20	11.094	4.438	60%
25	12.431	4.972	60%
30	13.823	5.529	60%
35	14.690	6.610	55%
40	15.391	6.926	55%
45	16.416	7.387	55%
50	16.909	7.609	55%
55	17.698	8.849	50%
60	19.244	11.546	40%
65	22.738	18.190	20%
67	24.772	21.800	12%

2.3.5 Beleggen onder de eigen verantwoordelijkheid van de (gewezen) deelnemer

(Gewezen) deelnemers die ervoor kiezen om zelf de verantwoordelijkheid over de beleggingen te nemen, worden geadviseerd over de spreiding van de beleggingen middels een applicatie in het portaal van ABN AMRO Pension Services. Pensura onderzoekt jaarlijks hoe de beleggingen van de betreffende (gewezen) deelnemers zich verhouden tot hun risicoprofiel en de beleggingen die op grond van de lifecycle passend zijn bij hun leeftijd. In het kader van de zorgplicht worden de betrokken (gewezen) deelnemers hier jaarlijks over geïnformeerd zodat zij, indien gewenst, passende maatregelen kunnen nemen zoals het aanpassen van hun eigen beleggingsprofiel of het initiëren van een overstap naar de standaard lifecycle beleggingsmix.

2.3.6 Beleggen volgens de prudent person regels

De beschikbaar gestelde premies worden in het belang van de (gewezen) deelnemers belegd. De beleggingen, en overige daarmee gepaard gaande uitvoeringswerkzaamheden, vinden plaats met inachtneming van de daarop van toepassing zijnde wet- en regelgeving, waaronder de zogenaamde prudent person regels. Deze prudent person regels bevatten voorschriften met betrekking tot onder meer de zorgplicht van Pensura voor wat het informeren van de (gewezen) deelnemers betreft, de beleggingen, het overnemen van de verantwoordelijkheid over de beleggingen door de (gewezen) deelnemer en informatieverstrekking rondom de uitvoering van de Wet verbeterde premieregeling.

Pensura ziet erop toe dat de belegging van de pensioenkapitalen van de (gewezen) deelnemers geschiedt conform de prudent person regels en legt de onderbouwing daarvan vast.

3. Hoofdpijnen van de uitvoeringsovereenkomst

Pensura heeft ten behoeve van de uitvoering van de pensioenreglementen een uitvoeringsovereenkomst gesloten met Diversey Europe Operations B.V., Diversey B.V., Diversey Netherlands Productions B.V. en Diamond (BC) Netherlands Holding B.V. Deze uitvoeringsovereenkomst voldoet aan de eisen van artikel 25 en volgende van de PW.

De belangrijkste onderwerpen uit deze uitvoeringsovereenkomst betreffen:

- a. de wijze van vaststelling van de pensioenpremie, waaronder afspraken over de vergoeding van de uitvoeringskosten, de herstelpremie en de bijstortverplichting van de werkgever;
- b. de betaling van de pensioenpremie en de procedures die gelden bij het niet nakomen van de betalingsverplichtingen;
- c. het verstrekken van gegevens en informatie van de werkgever aan het pensioenfonds en van het pensioenfonds aan de deelnemers;
- d. de voorwaardelijke toeslagverlening;
- e. de wijze van vaststellen en wijzigen van het pensioenreglement, en
- f. afspraken die gelden bij beëindiging van de uitvoeringsovereenkomst.

De uitvoeringsovereenkomst is aangegaan voor onbepaalde tijd. Deze overeenkomst kan door elk der beide partijen, met een opzegtermijn van 6 maanden, per 31 december van enig kalenderjaar bij aangetekend schrijven worden beëindigd.

4. Financiële opzet

4.1 Technische voorzieningen

Het pensioenfonds stelt toereikende technische voorzieningen vast met betrekking tot het geheel van pensioenverplichtingen. Bij het vaststellen van de technische voorzieningen neemt het pensioenfonds de volgende beginselen in acht:

- berekening vindt plaats op basis van marktwaardering;
- de gebruikte actuariële grondslagen zijn gebaseerd op prudente beginselen;
- de pensioensoorten, genoemd in pensioenreglementen, worden alle gefinancierd op basis van kapitaaldekking.

De technische voorzieningen worden volledig door waarden gedekt. In bijlage 1 bij deze ABTN wordt een overzicht gegeven van de actuariële grondslagen, waarop de pensioenvoorzieningen zijn gebaseerd. De technische voorzieningen (TV) worden gebaseerd op de tot de balansdatum verkregen aanspraken en rechten op pensioen, met inbegrip van de toeslagen zoals die op grond van het indexeringsbeleid aan de gewezen deelnemers en gepensioneerden zijn toegekend per 1 januari volgend op de balansdatum.

Naast de reguliere technische voorzieningen wordt een aantal overige technische voorzieningen aangehouden:

- Deelnemers die in het verleden naar het buitenland zijn uitgezonden, hebben destijds opbouw ontvangen om het gemis van AOW te compenseren. De hieruit volgende pensioenen worden onvoorwaardelijk geïndexeerd. Hiervoor wordt de voorziening AOW compensatie aangehouden.
- De schadevoorziening DC regeling wordt aangehouden voor de financiering van de premievrije doorbouw in de DC regeling.
- De voorziening rendementsgarantie wordt aangehouden voor de financiering van deze garantie.

4.2 Berekening van de premie

4.2.1 Kostendeekkende premie

De kostendeekkende premie heeft enkel betrekking op Pensioenreglement 2006. De beleidsregels van DNB schrijven voor dat bij de berekening van de premie ten behoeve van het pensioenfonds met de volgende elementen rekening wordt gehouden:

1. De kosten voor de opbouw van de pensioenaanspraken in het boekjaar (coming service). Hierin zijn begrepen de risicopremies voor het nog niet gefinancierde deel van het bereikbare nabestaandenpensioen dat wordt toegekend bij overlijden in actieve dienst en de risicopremie voor het arbeidsongeschiktheidsrisico (dekking van arbeidsongeschiktheidspensioen en voortzetting van de pensioenopbouw bij arbeidsongeschiktheid).
2. Een solvabiliteitsopslag voor het in stand houden van het vereist eigen vermogen. Deze opslag wordt in beginsel gebaseerd op de strategische beleggingsmix.
3. Een opslag voor uitvoeringskosten. Deze opslag is gebaseerd op de jaarlijks door het pensioenfonds te betalen uitvoeringskosten, verminderd met de jaarlijks over de uitkeringen vrijvallende excassokosten.
4. Een koopsom voor de voorwaardelijke onderdelen van de pensioentoezegging, met inachtneming van de geformuleerde ambitie en de afgesproken wijze van financieren. Gelet op het voorwaardelijke karakter en het ambitieniveau van het toeslagbeleid, wordt in de premie geen element opgenomen voor toeslagen en wordt hiervoor ook niet gereserveerd (zie voor een nadere omschrijving van het toeslagbeleid hoofdstuk 5.4 van deze ABTN).

4.2.2 Extra premiestorting

Indien en voor zover er sprake is van een situatie waarin het eigen vermogen van Pensura lager is dan het vereist eigen vermogen, dan zal de onderneming een jaarlijkse herstell premie betalen. Het niveau van deze herstell premie wordt vastgesteld in onderling overleg tussen het pensioenfonds en de onderneming op basis van de afspraken hieromtrent in de uitvoeringsovereenkomst.

Daarnaast is in de uitvoeringsovereenkomst vastgelegd dat de werkgever een eenmalige bijdrage zal storten indien het pensioenfonds de opgebouwde pensioenaanspraken en ingegane pensioenrechten op basis van de Pensioenwet zou moeten verlagen (korten). Deze bijstorting zal zodanig zijn dat het vermogen van Pensura wordt aangevuld tot het wettelijk benodigde niveau om een korting van de pensioenen te voorkomen.

4.2.3 Feitelijk te betalen premie

De minimaal te betalen premie is in eerste instantie gelijk aan de actuariel kostendeekkende premie. Zoals nader omschreven in hoofdstuk 5.1, kan het bestuur besluiten om bij voldoende eigen vermogen een korting te verlenen op deze premie. In geval van een reservetekort kan het bestuur besluiten de feitelijk te betalen premie hoger vast te stellen dan de actuariel kostendeekkende premie, binnen de in hoofdstuk 5.1 gegeven mogelijkheden.

In de praktijk ontvangt het fonds niet langer premies voor de opbouw van pensioenaanspraken. De feitelijke premie zal derhalve bestaan uit een opslag ten behoeve van het minimaal vereist eigen vermogen, een compensatie voor de risicoherverzekeringen en kosten, en indien noodzakelijk de in hoofdstuk 4.2.2 en 5.1 genoemde herstell premie.

4.3 (Minimaal) vereist eigen vermogen

Pensura dient te beschikken over een minimaal vereist eigen vermogen als bedoeld in artikel 131 PW. Het fonds dient voorts te voldoen aan de eis van artikel 132 PW dat het vereist eigen vermogen zodanig wordt vastgesteld dat met een zekerheid van 97,5% wordt voorkomen dat Pensura binnen een periode van een jaar over minder waarden beschikt dan de hoogte van de technische voorzieningen.

Jaarlijks wordt het minimaal vereist eigen vermogen en het vereist eigen vermogen berekend en in het actuariel rapport opgenomen.

Voor de vaststelling van het vereist eigen vermogen wordt het standaardmodel gebruikt, waarbij de niet verplichte risico's in beginsel niet worden gekwantificeerd. DNB vraagt dit ook niet van het fonds. De niet verplichte risico's betreffen het liquiditeitsrisico (S7), het concentratierisico (S8) en het operationeel risico (S9). Aangezien deze risico's uit hoofde van het prudent person beginsel worden getoetst en deze risico's bovendien een marginale bijdrage hebben aan de vereiste dekkingsgraad, worden de niet verplichte risico's in beginsel niet gekwantificeerd.

Indien de beleidsdekkingsgraad lager is dan de vereiste dekkingsgraad berekend op basis van het vereist eigen vermogen, bestaat er een reservetekort. Als er sprake is van een reservetekort, stelt het pensioenfonds een herstell plan op met inachtneming van artikel 138 van de Pensioenwet. Indien er een reservetekort ontstaat, zal het pensioenfonds direct DNB inlichten over de ontstane situatie. In het herstell plan beschrijft het pensioenfonds de maatregelen die worden genomen om binnen de daarvoor gestelde wettelijke termijnen het reservetekort op te heffen. Vervolgens toetst een fonds jaarlijks of er nog sprake is van een reservetekort. Indien dat het geval is, dient het fonds het herstell plan te actualiseren.

Er is sprake van een dekkingstekort als het aanwezige pensioenvermogen op basis van de beleidsdekkingsgraad minder bedraagt dan de som van de technische voorzieningen en het minimaal vereist eigen vermogen. Het bestuur zal DNB direct inlichten indien er sprake is van deze situatie. Indien er 5 achtereenvolgende jaren (6 meetmomenten) sprake is van een dekkingstekort en de dekkingsgraad op dat moment lager is dan de minimaal vereiste dekkingsgraad, dan neemt het fonds binnen 6 maanden maatregelen waardoor de dekkingsgraad direct hoger wordt dan de minimaal vereiste dekkingsgraad.

Indien het pensioenfonds niet (tijdig) voldoet aan de vereisten ten aanzien van het (minimaal) vereist eigen vermogen, dan kan het pensioenfonds de financiële sturingsmiddelen als omschreven in hoofdstuk 5 inzetten.

4.4 Korting van pensioenen

Pensura mag de verworven pensioenaanspraken en ingegane pensioenen uitsluitend overeenkomstig artikel 134 PW verminderen, indien:

- de beleidsdekkingsgraad lager is dan de minimaal vereiste dekkingsgraad of lager is dan de vereiste dekkingsgraad;
- het fonds niet in staat is binnen een redelijke termijn te beschikken over het minimaal vereist eigen vermogen of het vereist eigen vermogen zonder dat de belangen van deelnemers, gewezen deelnemers, pensioengerechtigden, andere aanspraakgerechtigden of de werkgever onevenredig worden geschaad, en
- alle overige beschikbare sturingsmiddelen, met uitzondering van het beleggingsbeleid, zijn ingezet in het (geactualiseerde) herstelplan.

Een van de bedoelde overige beschikbare sturingsmiddelen is de bijstortingsverplichting van de werkgever als bedoeld in hoofdstuk 5.1. Met de werkgever is afgesproken dat deze een storting zal verrichten om een eventuele korting van de pensioenen te voorkomen.

4.5 Financiering van de toeslagverlening

Op de opgebouwde pensioenaanspraken en pensioenrechten van de gewezen deelnemers, de pensioengerechtigden en overige aanspraakgerechtigden wordt jaarlijks toeslag verleend van maximaal de stijging van de consumentenprijsindex (CPI) voor alle bestedingen. Het bestuur beslist evenwel jaarlijks in hoeverre deze pensioenaanspraken en -rechten worden aangepast. Het bestuur kan een besluit tot het verlenen van een toeslag slechts nemen indien en voor zover de middelen van het pensioenfonds dit toelaten en toegestaan in het kader van de wettelijke richtlijnen. Voor deze voorwaardelijke toeslagverlening is geen bestemmingsreserve gevormd en wordt geen premie betaald.

In het geval dat er voldoende middelen aanwezig zijn en er in het verleden toeslagen niet toegekend zijn, is het mogelijk om een extra toeslag toe te kennen bovenop de prijsindex om in het verleden gemiste toeslagen in te halen.

Deelnemers die in het verleden naar het buitenland zijn uitgezonden, hebben destijds opbouw ontvangen om het gemis van AOW te compenseren. De hieruit volgende pensioenen worden onvoorwaardelijk geïndexeerd. Voor de financiering van deze onvoorwaardelijke indexatie van het AOW compensatie pensioen vindt plaats uit de voorziening AOW compensatie.

Het beleid omtrent toeslagverlening is verder uitgewerkt in paragraaf 5.4.

4.6 Beleggingen

De beleggingsactiviteiten van het fonds vinden plaats met inachtneming van de Verklaring inzake beleggingsbeginselen (zie hiervoor bijlage 4) en het strategisch beleggingsbeleid (zie bijlage 5).

Het strategisch beleggingsbeleid wordt door middel van een ALM-studie afgestemd op de verplichtingen van het pensioenfonds, inclusief het streven naar waardevastheid van ingegane pensioenen en premievrije pensioenaanspraken. Door het strategische beleggingsbeleid periodiek te herijken aan de hand van een nieuwe ALM-studie, kan er worden ingespeeld op wijzigingen in het risicoprofiel van de pensioenverplichtingen en in de risicoperceptie van Pensura.

Het beleggingsbeleid is in paragraaf 5.2 nader beschreven.

4.7 Beleid vaststelling beleidsdekkingsgraad

Het fonds stelt maandelijks de beleidsdekkingsgraad vast. De beleidsdekkingsgraad is gelijk aan het gemiddelde van de dekkingsgraden van de laatste 12 maanden voorafgaand aan het moment van vaststelling van de beleidsdekkingsgraad.

Het proces rondom de bepaling van de verschillende dekkingsgraden, waaronder de beleidsdekkingsgraad, is opgenomen in het ISAE controle raamwerk van AZL. De kwaliteit van de maand- en kwartaaldekkingsgraden die worden becijferd en gerapporteerd aan DNB is daarmee gewaarborgd.

Daarnaast zijn de volgende fondsspecifieke afspraken gemaakt:

- Indien onverhoopt achteraf wordt geconstateerd dat een gerapporteerde maanddekkingsgraad onjuist is geweest, vindt overleg plaats tussen het pensioenfonds, CACEIS en AZL waarbij de hoogte van de eventuele correctie in kaart wordt gebracht. Vervolgens wordt onderzocht of de betreffende onjuistheid ook van toepassing is geweest op eerder en/of later gerapporteerde maanddekkingsgraden. Op basis hiervan wordt bepaald wat de totale impact van de onjuistheid (van alle onjuist gerapporteerde maanddekkingsgraden tezamen) is op de beleidsdekkingsgraad.
- Als de in de vorige bullet berekende impact op de onafgeronde beleidsdekkingsgraad groter is dan 0,1%-punt, wordt bij de eerstvolgende te rapporteren beleidsdekkingsgraad rekening gehouden met aangepaste maanddekkingsgraden (waarbij de onjuistheid is gecorrigeerd). De aanpassing wordt vervolgens aan DNB toegelicht door middel van het toelichtingsveld in de maandstaat van de eerstvolgende dekkingsgraadrapportage.
- Voor de eerder onjuist gerapporteerde maanddekkingsgraden wordt in beginsel geen herapportage ingediend.

Indien er gedurende het jaar grondslagwijzigingen plaatsvinden, die van invloed zijn op de dekkingsgraad van het fonds, zullen deze wijzigingen direct aan het einde van de maand waarin deze wijziging zich heeft voorgedaan verwerkt worden in zowel de maanddekkingsgraad als de beleidsdekkingsgraad.

4.8 Herverzekering

Om het risico op schade als gevolg van overlijden en arbeidsongeschiktheid te mitigeren kiest Pensura voor herverzekering van zowel het overlijdensrisico als het arbeidsongeschiktheidsrisico. Deze risico's zijn herverzekerd bij elipsLife.

Gezien de beperkte omvang van het fonds heeft het bestuur ervoor gekozen om het hieronder beschreven overlijdensrisico en arbeidsongeschiktheidsrisico zoveel mogelijk te herverzekeren.

Een enkel schadegeval kan een materiële impact hebben op de financiële positie van het fonds. De herverzekeringspremies zijn daarentegen relatief beperkt qua hoogte.

Overlijdensrisico - kortleven

Voor deelnemers aan de Beleggingspensioenmodule van Pensioenreglement 2006 geldt dat beschikbaar gestelde premies op een beleggingsrekening worden gestort. Als een deelnemer voor pensionering overlijdt, staat Pensura garant voor een nabestaandenpensioen. Dit wordt op risicobasis verzekerd. In ruil hiervoor valt het opgebouwde kapitaal vrij aan het fonds. Het overlijdensrisico voor actieve en arbeidsongeschikte deelnemers in de Beleggingspensioenmodule is volledig verzekerd op basis van eenjarige risicokapitalen.

Arbeidsongeschiktheid

Als een deelnemer aan de Beleggingspensioenmodule arbeidsongeschikt wordt dan is er recht op premievrije doorbouw van pensioenkapitaal. Dit risico is volledig verzekerd op basis van een premievrijstellingsrente.

De overige pensioenverplichtingen houdt het fonds in eigen beheer.

Keuze voor volledige herverzekering

Gezien de beperkte omvang van het fonds heeft het bestuur ervoor gekozen om het hierboven beschreven overlijdensrisico en arbeidsongeschiktheidsrisico zoveel mogelijk te verzekeren (afgezien van een aantal hieronder genoemde restrisico's). Een enkel schadegeval kan een materiële impact hebben op de financiële positie van het fonds. De herverzekeringspremies zijn daarentegen relatief beperkt qua hoogte.

Het bestuur realiseert zich dat een aantal restrisico's resteert omtrent het overlijdens- en arbeidsongeschiktheidsrisico.

De restrisico's omtrent overlijden zijn:

- In de Garantiepensioenmodule loopt het pensioenfonds een overlijdensrisico ten aanzien van de opgebouwde aanspraken van de slapers en de gepensioneerden.
- Bij een overlijden van een deelnemer van de Beleggingspensioenmodule is het door het fonds te ontvangen risicokapitaal in principe gelijk aan de stijging van de voorziening voor risico fonds. Hierdoor kan de dekkingsgraad, indien hoger dan 100%, afnemen. Daarnaast zal in de praktijk het te ontvangen risicokapitaal niet exact gelijk zijn aan de stijging van de voorziening voor risico fonds als gevolg van een mogelijk verschil in rente.
- Het wezenpensioen wordt geacht gefinancierd te zijn uit de marge in de partnerfrequenties en wordt daarom niet meegenomen in het verzekerde overlijdensrisicokapitaal.

De restrisico's omtrent arbeidsongeschiktheid zijn:

- Bij arbeidsongeschiktheid is de spaarpremie verzekerd. De premie verschuldigd om het overlijdensrisico te dekken is niet verzekerd, maar wordt door de werkgever betaald.
- Bij arbeidsongeschiktheid heeft het bestuur de mogelijkheid om het excedent inkomen waarop de voortzetting van de pensioenopbouw is gebaseerd te indexeren. De extra benodigde premie bij voortzetting van de pensioenopbouw is niet verzekerd.

De genoemde restrisico's zijn beperkt en aanvaardbaar. Het bestuur is van mening dat het met de huidige herverzekeringsovereenkomst de belangrijkste risico's wat betreft overlijden en arbeidsongeschiktheid heeft afgedekt.

5. Financiële sturingsmiddelen

Periodiek maar minimaal eens in de drie jaar (meest recentelijk in 2021) zal aan de hand van een ALM-studie het in dit hoofdstuk beschreven beleid worden getoetst. Aan de hand van de uitkomsten zal onder meer worden beoordeeld of de risico's zich nog binnen aanvaardbare grenzen bevinden, de financiële sturingsmiddelen nog voldoende kracht hebben en de toeslagdoelstelling nog realiseerbaar is. Indien de uitkomsten van de analyse daartoe aanleiding geeft, zal het beleid worden aangepast.

De bij de ALM-studie te hanteren veronderstellingen ten aanzien van beleggingsopbrengsten, loon- en prijsontwikkeling et cetera (parameters) zullen voorafgaand aan de analyse door het bestuur worden vastgesteld op basis van de dan geldende inzichten.

Het bestuur heeft de onderstaande financiële sturingsmiddelen tot haar beschikking.

5.1 Premiebeleid

In hoofdstuk 4.2 is aangegeven hoe de actuariële kostendeekkende premie wordt bepaald. Deze premie kan worden verhoogd of verlaagd afhankelijk van de financiële positie (dekkingsgraad) van het fonds:

Beleidsdekkingsgraad	Premiebeleid
< Minimaal vereiste dekkingsgraad	Kostendeekkende premie + € 3.037.000,-. (niveau 2022)
Minimaal vereiste dekkingsgraad – Vereiste dekkingsgraad	Kostendeekkende premie + herstellpremie lineair teruglopend van € 3.037.000,- naar 0. (niveau 2022)
> Vereiste dekkingsgraad	Kostendeekkende premie
> Vereiste dekkingsgraad en alle gemiste toeslagen en kortingen over de afgelopen 10 jaar gecompenseerd.	Ruimte voor premiekorting.

De berekende opslag (€ 2.500.000,- in 2011) zal jaarlijks worden geïndexeerd aan de hand van de stijging van de cao-lonen bij de onderneming. Primo 2022 bedraagt de maximale opslag € 3.037.000,-.

Als in geval van een dekkingstekort een pensioenkorting moet worden doorgevoerd, dan zal de onderneming een eenmalige bijstorting verrichten zodat het vermogen wordt aangevuld tot het wettelijk vereiste minimum niveau.

Voorgaande afspraken zijn vastgelegd in de uitvoeringsovereenkomst die met de werkgever is gesloten. Daarin is ook bepaald dat de werkgever de feitelijke jaarlijkse uitvoeringskosten aan Pensura vergoedt, verminderd met de jaarlijks over de uitkeringen vrijvallende excassokosten.

5.2 Beleggingsbeleid

Binnen het beleggingsbeleid wordt rekening gehouden met de prudent-person regel in artikel 135 Pensioenwet en artikel 13 Besluit FTK Pensioenfondsen. Deze regel houdt in grote lijnen in dat:

1. De waarden worden belegd in het belang van de (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden;
2. De activa zodanig worden belegd dat de kwaliteit, veiligheid, liquiditeit en het rendement van de portefeuille als geheel zijn gewaarborgd;

3. De activa die ter dekking van de voorziening worden aangehouden, worden belegd op een wijze die strookt met de aard en de duur van de verwachte toekomstige pensioenuitkeringen;
4. De activa hoofdzakelijk worden belegd op gereguleerde markten;
5. Beleggingen in derivaten zijn toegestaan voor zover deze bijdragen aan een vermindering van het risicoprofiel of een doeltreffend portefeuillebeheer vergemakkelijken. Een bovenmatig risico m.b.t. een en dezelfde tegenpartij en andere derivatenverrichtingen wordt vermeden;
6. De activa naar behoren worden gediversifieerd over waarden en emittenten. Risicoaccumulatie in de portefeuille wordt vermeden en beleggingen in de bijdragende ondernemingen worden beperkt tot ten hoogste 5% van de portefeuille. Beleggingen in ondernemingen die tot dezelfde groep als de bijdragende ondernemingen behoren, worden beperkt tot ten hoogste 10% van de portefeuille;
7. De beleggingen gewaardeerd zijn op basis van marktwaardering (en waartegen ze kunnen worden ver

Het beleggingsbeleid wordt nader uitgewerkt in het strategisch beleggingsplan (bijlage 5 bij deze ABTN). Het bestuur stelt jaarlijks een beleggingsplan voor het komende jaar vast.

Het beleggingsbeleid is gebaseerd op door het bestuur vastgestelde investment cases, de risicohouding van het pensioenfonds en een ALM studie, waarbij een optimalisatie van de afweging tussen risico en rendement heeft plaatsgevonden. Vaststelling van het strategische beleggingsbeleid vindt in beginsel telkens voor een periode van drie jaar plaats. De portefeuille is opgedeeld in een matchingportefeuille en een returnportefeuille. Met de matchingportefeuille wordt het renterisico van het pensioenfonds beheerst. De verplichtingen van het pensioenfonds worden gematcht met de matching portefeuille. Met de returnportefeuille wordt extra rendement gegenereerd. Dit extra rendement dient onder meer om de toeslagambitie te kunnen realiseren.

Het pensioenfonds kiest ervoor om de verdeling van het vermogen over de return- en matchingportefeuille en de hoogte van de rente-afdekking afhankelijk te laten zijn van de beleidsdekkingsgraad (gemeten inclusief de DC-regeling) en wel volgens onderstaande tabel, waarbij binnen elk interval de minimumgrenzen van de matchingportefeuille van het volgende interval tevens de maximumgrenzen zijn van het huidige interval en omgekeerd geldt dat voor de returnportefeuille.

Niveau dynamisch beleid	Beleidsdekkingsgraad nominaal				
	100%	115%	130%	145%	160%
<i>Matching portefeuille</i>	min. 30%	min. 40%	min. 50%	min. 60%	min. 70%
<i>Return portefeuille</i>	max. 70%	max. 60%	max. 50%	max. 40%	max. 30%
<i>Rentehedge (o.b.v. UFR)</i>	25%	45%	65%	85%	100%

Bij een beleidsdekkingsgraad beneden de 100% gelden de verdeling en afdekking als bij 100%. Als de beleidsdekkingsgraad (criterium is 2 maandultimo 's achter elkaar) is gestegen tot de niveaus van respectievelijk 115%, 130%, 145% en/of circa 160%, dan zal het rente-afdekkingspercentage niet meer afnemen (vastklik-effect). Tussen de verschillende vastklikniveaus kan het bestuur, op advies van de Commissie Beleggingen, besluiten het rente-

afdekkingspercentage aan te passen en eventueel vast te klikken volgens een lijn die loopt van 25% afdekking bij een beleidsdekkingsgraad van 100% tot 100% afdekking bij een beleidsdekkingsgraad van 160%. Hiermee is het renterisicobeleid op basis van de beleidsdekkingsgraad vorm gegeven. Omdat het houden van de ex ante rentehedge op exact het gewenste percentage tot extra transacties en dus extra kosten leidt, mag de ex ante rentehedge 5% naar boven of naar beneden afwijken ten opzichte van de op dat moment geldende target.

Het vastklikprincipe dat gehanteerd wordt bij de renteafdekking geldt niet voor het dynamische beleid rondom verdeling naar matching- en returnportefeuille.

Gedurende 2015 heeft het fonds een risicohouding vastgesteld (zie hoofdstuk 6) en deze wordt jaarlijks getoetst middels een haalbaarheidstoets. Zo wordt het beleggingsbeleid jaarlijks gemonitord en getoetst.

5.3 Pensioenbeleid

Het pensioenbeleid is verwoord in de pensioenregelingen van Pensura. Het bestuur wenst slechts als ultimum remedium en derhalve onder zeer strikte voorwaarden te besluiten om de pensioenaanspraken en ingegane pensioen te verminderen. (zie voor een nadere toelichting op de kortingsmaatregel hoofdstuk 4.4 van deze ABTN).

5.4 Toeslagbeleid

De pensioenaanspraken en pensioenrechten van de gewezen deelnemers en pensioengerechtigden kunnen, afhankelijk van de financiële situatie van het fonds, jaarlijks worden verhoogd.

Het fonds heeft in 2018 bij DNB ontheffing aangevraagd voor het hanteren van de toeslagdrempel van 110% beleidsdekkingsgraad, zoals omschreven in artikel 137 van de Pensioenwet. Dit verzoek is door DNB gehonoreerd. Het fonds heeft daarbij toestemming gekregen voor het hanteren van een gewogen toeslagdrempel als ondergrens voor indexatie. Deze gewogen ondergrens (de gewogen toeslagdrempel) voor het pensioenfonds wordt bepaald door voor de uitkeringsovereenkomst de 110%-grens te hanteren en voor het herverzekerde deel en het deel ter uitvoering van de zuivere premieovereenkomst de grens van het minimaal vereist eigen vermogen. De gewogen toeslagdrempel wordt jaarlijks geactualiseerd.

Het toeslagbeleid luidt, rekening houdend met artikel 137 van de Pensioenwet en de ontheffing van DNB als volgt. Het fonds verleent alleen een toeslag indien de beleidsdekkingsgraad per 31 december van het boekjaar voorafgaand aan de datum van toeslagverlening hoger is dan de op dat moment vastgestelde gewogen toeslagdrempel en indien de toeslagverlening toekomstbestendig is. De toeslag die het fonds verleent is maximaal de stijging van de consumentenprijsindex (CPI) alle bestedingen zoals deze door het CBS in de maand oktober van het voorafgaande jaar wordt gepubliceerd ten opzichte van de maand oktober van het daaraan voorafgaande jaar (een periode van 12 maanden). Er wordt niet meer toeslag verleend dan naar verwachting in de toekomst te realiseren is. Voor deze voorwaardelijke toeslagverlening is geen bestemmingsreserve gevormd en wordt geen premie betaald. De voorwaardelijke toeslagverlening wordt gefinancierd uit de middelen van het fonds. Aan een aanpassing van pensioenaanspraken en pensioenrechten kunnen pensioengerechtigden en (gewezen) deelnemers geen rechten of verwachtingen ontleenen met betrekking tot toekomstige aanpassingen.

In het geval dat er voldoende middelen aanwezig zijn en er in het verleden toeslagen niet toegekend zijn, is het mogelijk om een extra toeslag toe te kennen bovenop de prijsindex om in

het verleden gemiste toeslagen in te halen. Incidentele toeslagverlening voor in het verleden niet toegekende toeslagen of in het verleden doorgevoerde vermindering van pensioenaanspraken zullen alleen dan toegekend worden als dit geen gevolgen heeft voor de toekomstbestendigheid van de reguliere toeslagambitie. De beleidsdekkingsgraad mag door het geven van zo'n toeslag niet lager worden dan de vereiste dekkingsgraad. Bovendien zal het fonds niet meer dan 1/5^e van het beschikbare vermogen hiervoor aanwenden.

Bij het inhalen van een achterstand zal in eerste instantie getracht worden om de meest recent ontstane achterstand zoveel mogelijk in te halen. In het geval er daarna nog middelen over zijn om een eventuele daarvóór reeds ontstane achterstand zoveel mogelijk in te halen, wordt voorrang gegeven aan telkens de meest recent ontstane achterstand. Hierbij geldt voor de in het verleden gemiste toeslagen geen verjaringstermijn.

Het inhalen van achterstand betekent dat de toeslag vanaf dat moment alleen voor de toekomstige jaren geheel of gedeeltelijk wordt verhoogd conform bovenstaande procedure. De verhoging van de toeslag wordt derhalve niet met terugwerkende kracht uitbetaald.

Het fondsbeleid is om, binnen bovengeschetste grenzen, een maximale (inhaal)toeslag te verlenen. Deze beleidsregel is een richtlijn. Het bestuur kan op basis van andere overwegingen hiervan afwijken.

5.5 Financieel crisisplan

Het bestuur heeft een financieel crisisplan vastgesteld dat een beschrijving van maatregelen bevat die het fonds op korte termijn effectief kan inzetten indien de (beleids)dekkingsgraad zich bevindt op of zeer snel beweegt richting kritische waarden waardoor het realiseren van de doelstelling van het pensioenfonds in gevaar komt. Ook wordt aangegeven in welke financiële situaties sprake kan zijn van een crisissituatie. Dit financieel crisisplan maakt als bijlage 2 onderdeel uit van deze ABTN.

6. Risicohouding en haalbaarheidstoets

6.1 Risicohouding

De doelstelling, missie, visie en strategie van Pensura zijn beschreven in hoofdstuk 1.2 van deze ABTN.

De risicohouding van het pensioenfonds is de mate waarin het fonds bereid is beleggingsrisico's te lopen om de doelstellingen van het fonds te realiseren en de mate waarin het fonds beleggingsrisico's kan lopen gegeven de kenmerken van het fonds. De risicohouding wordt vastgesteld door het bestuur in overleg met de sociale partners en na overleg met het verantwoordingsorgaan. De risicohouding van het fonds komt voor de lange termijn tot uitdrukking in de door het fonds gekozen ondergrenzen in het kader van de haalbaarheidstoets en voor de korte termijn in de hoogte van het vereist eigen vermogen of een bandbreedte hiervoor.

Risicohouding op de lange termijn

Het pensioenfonds heeft een aanvangshaalbaarheidstoets uitgevoerd op basis van de situatie per 1 januari 2015. De in het kader van deze toets door het bestuur vastgestelde ondergrenzen zijn 78% voor het verwacht pensioenresultaat op basis van het vereist eigen vermogen en 77% voor het verwacht pensioenresultaat op basis van de feitelijke financiële positie. Voor het pensioenresultaat op basis van het slechtweerscenario is een maximale afwijking van 64% ten opzichte van het verwachte pensioenresultaat op basis van de feitelijke financiële positie vastgesteld.

Risicohouding op de korte termijn

De vastgelegde bandbreedtes rondom de strategische vermogensverdeling leiden tot een korte termijn risicohouding. Dit houdt in dat de vereiste dekkinggraad conform de feitelijke vermogensverdeling zich mag bewegen binnen de volgende bandbreedtes: van 3%-punt aan de onderkant tot 3%-punt aan de bovenkant van de vereiste dekkinggraad op basis van de strategische verdeling. Bij deze uitkomsten dient in ogenschouw te worden genomen dat de uitkomsten van de calculatie van een vereist eigen vermogen afhankelijk zijn van externe factoren, waaronder de rentestand op de berekeningsdatum. De bandbreedte voor het vereist eigen vermogen is derhalve aan verandering onderhevig, zelfs indien de strategische vermogensverdeling en de daarbij vastgestelde bandbreedtes ongewijzigd blijven.

6.2 Haalbaarheidstoets

Het pensioenfonds voert jaarlijks een haalbaarheidstoets uit. Hierbij wordt op basis van stochastische analyse inzicht verkregen in de samenhang tussen financiële opzet, het verwacht pensioenresultaat en de risico's die daarbij gelden. In de haalbaarheidstoets wordt het pensioenresultaat op fondsniveau berekend volgens de door de wetgever voorgeschreven standaardmethodiek waarbij uitgegaan wordt van 10.000 voorgeschreven mogelijke toekomstige economische scenario's. Het pensioenresultaat meet het verwachte behoud aan koopkracht van de opgebouwde en nog op te bouwen pensioenaanspraken en pensioenuitkeringen.

In 2015 heeft het fonds deze toets voor het eerst uitgevoerd door middel van een zogenaamde aanvangshaalbaarheidstoets. Vervolgens is ieder jaar een reguliere haalbaarheidstoets uitgevoerd.

In de haalbaarheidstoets wordt vanuit het vereist eigen vermogen en vanuit de feitelijke financiële positie van het pensioenfonds berekend wat de verwachte pensioenresultaten zijn en worden door het bestuur normen (ondergrenzen) vastgesteld waaraan deze verwachtingen dienen te voldoen. Daarnaast wordt er ook gekeken naar het pensioenresultaat, op basis van de 5% scenario's die tot de slechtste resultaten leiden, ook wel het slechtweerscenario genoemd. Ook hiervoor stelt het bestuur een norm (ondergrens) vast. Bij de aanvangshaalbaarheidstoets dienen alle normen gehaald te worden. Bij de jaarlijkse haalbaarheidstoets die volgt op de haalbaarheidstoets wordt door het fonds getoetst of aan de normen wordt voldaan die behoren bij de feitelijke financiële positie van het fonds. Indien één van deze normen niet gehaald wordt, treedt het fonds in overleg met de vertegenwoordigers van de belanghebbenden van het pensioenfonds. Indien nodig zal het fonds maatregelen treffen om de financiële opzet van het fonds te verbeteren.

Wanneer er zich significante wijzigingen van de pensioenovereenkomst, het pensioenreglement, de te gebruiken scenario's en dergelijke voordoen dient het fonds opnieuw een aanvangshaalbaarheidstoets uit te voeren.

7. Crisisbeleid

Het beleid zoals in de vorige hoofdstukken omschreven is gericht op het reguliere besturen van het fonds. Indien echter sprake is van een crisissituatie kan voornoemd beleid onvoldoende zijn en kunnen aanvullende maatregelen benodigd zijn. In dit hoofdstuk wordt hier nader op ingegaan.

7.1 Wanneer is sprake van een crisis?

Een crisis kan in verschillende vormen optreden. Op voorhand is geen compleet overzicht te geven van alle mogelijke crisissituaties. De duidelijkste vorm van crisis is een situatie waarin de dekkingsgraad van het fonds dermate slecht is dat (tijdig) herstel naar verwachting niet mogelijk is. Het bestuur heeft het beleid in deze crisisvorm nader uitgewerkt. Het financieel crisisplan is als bijlage 2 bij deze ABTN opgenomen.

Het financieel crisisplan voorziet in de maatregelen te nemen als

- 1) voorzien wordt dat fonds niet tijdig uit herstel komt, dat wil zeggen niet binnen de daarvoor gestelde tijd het vereist eigen vermogen (VEV) bereikt dan wel
- 2) gedurende vijf achtereenvolgende jaren onder het minimaal vereist eigen vermogen (MVEV) blijft (een en ander als onderdeel van het nFTK).

Andere vormen van een crisis waar het bestuur mee te maken kan krijgen zijn bijvoorbeeld:

- Bestuurlijke crisis
- Problemen bij de onderneming
- Problemen bij de uitvoeringsorganisatie
- Liquiditeitsproblemen

Samenvattend is er sprake van een crisis wanneer een gebeurtenis optreedt die directe ingrijpende gevolgen heeft voor de bedrijfsvoering van het fonds. Deze gebeurtenis kan door alle betrokken partijen (bijvoorbeeld bestuurder, bestuurscommissie, intern toezicht, adviseur, onderneming, uitvoeringsorganisatie, toezichthouder) gesignaleerd worden.

Voor spoedeisende situaties beschikt Pensura over een noodprocedure/calamiteitenregeling. Deze procedure voorziet in crisissituaties die binnen 48 uur een beslissing vereisen. Deze situaties kunnen zowel financieel als niet financieel van aard zijn. De noodprocedure/calamiteitenregeling is als bijlage 3 bij deze ABTN gevoegd.

7.2 Welke acties worden ondernomen?

In algemene zin geldt dat het eerste overleg zal plaatsvinden tussen de partij die een crisis signaleert en de voorzitter van het fonds. In het eerste overleg wordt vastgesteld op welke termijn een overleg noodzakelijk is en wie hierbij aanwezig dient te zijn. In de aanloop naar het geplande vervolgoverleg wordt de crisissituatie zoveel mogelijk in kaart gebracht en worden de alternatieven uitgewerkt. Het vervolgoverleg is er dan ook op gericht om besluiten te nemen om de crisis zo snel mogelijk aan te pakken. Voor situaties die om een snelle beslissing vragen is de noodprocedure / calamiteitenregeling en de daarin opgenomen procedure van toepassing.

Het financieel crisisplan en de noodprocedure/calamiteitenregeling voorzien niet volledig in alle situaties die als een crisissituatie kunnen worden gekenmerkt. Het bestuur heeft in dat kader enkele aanvullende situaties gedefinieerd en daar aanvullende maatregelen voor getroffen:

- 1) Het bestuur heeft in het kader van de monitoring van de beleggingsportefeuille als richtlijn aangegeven dat bij een daling van de dekkingsgraad met meer dan 5%-punten tussen twee

maandultimo 's de Commissie Beleggingen binnen 5 werkdagen bij elkaar komt om nader te overleggen ("crisisoverleg").

- 2) Situaties waarbij niet per sé binnen 48 uur een beslissing dient te worden genomen (niet vallend dus binnen de huidige noodprocedure/calamiteitenregeling), maar waarbij gedurende langere tijd (meer dan 2 weken) de werkzaamheden dan wel bij het pensioenfonds zelf dan wel bij een uitbestedingspartner of beheerder van beleggingsfondsen (en eventuele onderuitbestedingspartners) niet op de gebruikelijke wijze kunnen worden uitgevoerd en waarbij er een manifest dan wel latent risico is dat essentiële werkzaamheden niet kunnen worden uitgevoerd. Naarmate een dergelijke situatie langer duurt kunnen er meer werkzaamheden onder de definitie van "essentieel" vallen.

In de situatie onder (1) kan de Commissie Beleggingen tot de conclusie komen dat er sprake is van een crisissituatie (de meerderheid van de commissieleden beslist) en dat handelen op korte termijn gewenst is. Alsdan treedt de geldende noodprocedure/calamiteitenregeling in werking. Mocht de Commissie Beleggingen besluiten dat er wel sprake is van een crisissituatie, dat acuut handelen echter niet noodzakelijk is maar dat strakke monitoring (verscherpte dijkbewaking) wel gewenst is, dan valt dit binnen de maatregelen/afspraken die hieronder voor de situatie onder (2) zijn vastgelegd.

In de situatie onder (2) dient allereerst bepaald te worden of er sprake is van een crisissituatie. Het begint hier bij een verzoek van minimaal één bestuurder of de uitbestedingspartner of beheerder van beleggingsfondsen om iets als een crisissituatie te beschouwen. Het dagelijks bestuur besluit vervolgens of er daadwerkelijk sprake is van een crisissituatie. Is het een spoedeisende crisissituatie dan treedt de noodprocedure/calamiteitenregeling in werking, in andere situaties

- a) besluit het dagelijks bestuur tot de instelling van een crisisteam;
- b) bestaat het crisisteam in beginsel uit het dagelijks bestuur eventueel aangevuld met bestuurders dan wel externe partijen (uitbestedingspartners of beheerder van beleggingsfondsen indien relevant) vanwege vereiste kennis en ervaring, met de sleutelfunctiehouder risicobeheer als genodigde;
- c) komt het crisisteam zo spoedig mogelijk bijeen (fysiek dan wel digitaal) en bepaalt haar werkwijze, frequentie van vergaderingen e.d. De overige bestuurders worden daarover per e-mail geïnformeerd. De e-mail bevat in ieder geval de wijze waarop het bestuur geïnformeerd wordt (minimaal vast agendapunt op elke bestuursvergadering) en blijft en hoe verantwoording wordt afgelegd. Het crisisteam stelt ook vast hoe met de belanghebbenden, het verantwoordingsorgaan en eventuele andere stakeholders (sociale partners, toezichthouders) wordt gecommuniceerd;
- d) kan, indien de omstandigheden tijdens de crisis daartoe onvoorzien aanleiding geven, het crisisteam besluiten op zeer korte termijn nemen als ze voldoen aan de spoedeisende omstandigheden uit de noodprocedure/calamiteitenregeling. Mochten deze minder spoedeisend zijn dan in de noodprocedure/calamiteitenregeling omschreven, maar niet kunnen wachten op de eerstvolgende bestuursvergadering dan is besluitvorming per e-mail aan de orde en kan vanwege de bijzondere omstandigheden volstaan worden met de goedkeuring van een meerderheid van de bestuurders.
- e) adviseert het crisisteam het bestuur om het crisisteam op te heffen wanneer de omstandigheden daartoe aanleiding geven.

Het bestuur acht het tot slot van belang dat periodiek bij de uitvoerders wordt uitgevraagd dan wel bewaakt via hun rapportages dat de Business Continuity Plannen actueel zijn en dat regelmatig uitwijktesten worden uitgevoerd. Dit is belegd bij de verschillende bestuurscommissies in het kader van het eerste lijns risicomanagement.

Bijlage 1

Actuariële grondslagen

Aan de berekening van de technische voorzieningen (TV) liggen de volgende actuariële grondslagen en onderstellingen ten grondslag:

- **Rekenrente**
Rentetermijnstructuur, gepubliceerd door de DNB, geldend per de berekeningsdatum.
- **Indexering**
Er wordt geen rekening gehouden met (toekomstige)voorwaardelijke indexering. Wel wordt voor een beperkte groep deelnemers een voorziening aangehouden voor onvoorwaardelijke indexatie (zie paragraaf 4.5). De verwachte indexatie wordt hierbij afgeleid van de door DNB gepubliceerde groeivoeten voor de loonindexatiecijfers.
- **Sterftekansen**
De sterftekansen worden ontleend aan de overlevingstafel AG-prognosetafel 2020, met toepassing van ervaringssterfte. De ervaringssterfte is vastgesteld op basis van het AZL ervaringssterftemodel. De basis van dit model bestaat uit ervaringssterfte voor verschillende inkomensklassen gebaseerd op data van het CBS. Uit de verschillende ervaringssterfte-curves per inkomensklasse wordt een ervaringssterfte voor het fonds bepaald. De ervaringssterfte is gebaseerd op een naar voorziening gewogen gemiddelde van de ervaringssterfte die bij een bepaalde inkomensklasse hoort, waarbij op deelnemersniveau naar het jaarinkomen gekeken. Vervolgens is iedere deelnemer in de voor hem of haar van toepassing zijnde inkomensklasse gerubriceerd en zijn de gegevens geaggregeerd naar fondsniveau om zo tot een unieke ervaringssterftetabel voor het gehele fonds te komen. Herijken van de ervaringssterfte vindt in beginsel eenmaal per twee jaar plaats, tegelijkertijd met de publicatie van de nieuwe Prognosetafels door het AG. De ervaringssterfte is in 2020 voor het laatst herijkt.
- **Voorziening toekomstige uitvoeringskosten**
De toekomstige uitvoeringskosten worden gedekt door een procentuele opslag ter hoogte van 2,6% van de netto pensioenverplichtingen. Dit percentage is vastgesteld op basis van een prognoseberekening waarbij rekening gehouden is met het kostenniveau van het fonds en de hoogte van de verwachte kosten bij liquidatie van het fonds. Bij de prognoseberekening is als termijn van liquidatie die termijn in acht genomen waarvoor geldt dat de contante waarde van de verwachte kosten zo laag mogelijk zijn. Uitgangspunt bij het vaststellen van de kostenvoorziening is een afwikkelscenario waarbij op dit moment een overdracht naar PGB als de meest voor de hand liggende keuze gezien wordt. Hierbij is rekening gehouden met één jaar extra aan administratiekosten ingeval van liquidatie van het fonds. De kosten die nodig zijn om het opgebouwde kapitaal uit de excedentregeling over te dragen zijn hierin opgenomen. De kostenvoorziening is in 2020 voor het laatst herijkt.

De uitgangspunten en grondslagen van de prognoseberekening kostenvoorziening worden in beginsel jaarlijks gemonitord. Als de juridische, demografische of economische omstandigheden die aan de prognoseberekening ten grondslag liggen daar aanleiding toe geven, zal de kostenvoorziening worden geactualiseerd.

Middels de uitvoeringsovereenkomst is vastgelegd dat de onderneming de uitvoeringskosten betaalt. Indien de onderneming besluit om de uitvoeringsovereenkomst op te zeggen, zal de onderneming de toekomstige uitvoeringskosten vergoeden.

- **Leeftijdsverschil**
Voor wat betreft het partnerpensioen, wordt verondersteld dat de man drie jaar ouder is dan de vrouw.
- **Partnerfrequentie**
Voor de berekening van de reservering voor het nabestaandenpensioen wordt voor deelnemers en gewezen deelnemers gereserveerd op basis van het onbepaalde partnersysteem. Hierbij wordt verondersteld dat iedere deelnemer tot en met de pensioendatum een partner heeft (partnerfrequentie 100%). Voor gepensioneerden wordt gereserveerd op basis van de werkelijke burgerlijke staat (bepaalde partnersysteem). Voorts wordt verondersteld dat de partner van een mannelijke (gewezen) deelnemer of gepensioneerde een vrouw is en dat de partner van een vrouwelijke (gewezen) deelnemer of gepensioneerde een man is.
- **Wezenpensioen**
Het wezenpensioen van het Pensioenreglement 2006 wordt geacht te zijn gedekt door de marge in de gehuwdheids- c.q. partnerfrequentie van de verzekerden.
- **Arbeidsongeschiktheid**
Voor arbeidsongeschikte deelnemers voor wie de pensioenopbouw zonder verdere betaling van bijdragen door de onderneming aan het pensioenfonds wordt voortgezet, wordt de TV gelijkgesteld aan de contante waarde van de in totaal bereikbare aanspraken.
- **Uitbetalingswijze**
Voor de berekening van de TV wordt ervan uitgegaan dat de pensioenen op continue wijze worden uitbetaald.
- **Toetredingen en uittredingen**
Er wordt geen rekening gehouden met toekomstige toetredingen en uittredingen.
- **Leeftijd**
De leeftijd per de berekeningsdatum wordt vastgesteld op maanden nauwkeurig (fictieve geboortedatum is gelijk aan 1ste van de maand van de werkelijke geboortedatum).
- **Rendementsgarantie Pensioenregeling 2003**
Voor de reglementaire rendementsgarantie op de zogenaamde PlusPensioenen wordt voorzien door uit te gaan van een jaarlijkse stijging van de pensioenen met 2%.

Bijlage 2

Financieel crisisplan

1. Inleiding

Stichting Pensioenfonds Pensura (hierna: het fonds) dient op grond van artikel 145 lid 2 Pensioenwet in de actuariële en bedrijfstechnische nota (ABTN) van het fonds een financieel crisisplan op te nemen. Het financieel crisisplan is een beschrijving van maatregelen die het fonds op korte termijn zou kunnen inzetten indien de beleidsdekkingsgraad zich bevindt of zeer snel beweegt richting kritische waarden waardoor het realiseren van de doelstelling van het fonds in gevaar komt.

Op grond van artikel 29b Besluit financieel toetsingskader pensioenfondsen moet het financieel crisisplan de volgende elementen bevatten:

- een beschrijving van één of meer financiële situaties waarin het fonds niet aan de vereisten van het vereist eigen vermogen voldoet en gevaar loopt niet aan de vereisten van het minimaal vereist eigen vermogen te gaan voldoen;
- een beschrijving van één of meer risico's die naar het oordeel van het fonds kunnen leiden tot situaties die als financiële crisissituaties kunnen worden aangemerkt;
- een beschrijving van de maatregelen die het fonds ter beschikking staan ter bestrijding van de situaties als genoemd bij a en artikel 140, lid 1, waarbij wordt beschreven hoe het fonds deze maatregelen verwacht in te zetten;
- een indicatie van het financiële effect van de inzet van de ter beschikking staande maatregelen;
- de berekening van het niveau van de beleidsdekkingsgraad vanaf welke naar verwachting vermindering van pensioenaanspraken en pensioenrechten nodig zijn om te voldoen aan de vereisten ten aanzien van het vereist eigen vermogen;
- een beschrijving van de wijze waarop bij het inzetten van maatregelen op evenwichtige wijze rekening wordt gehouden met de belangen van de belanghebbenden van het fonds, waarbij wordt opgenomen hoe een vermindering van pensioenaanspraken en pensioenrechten zal worden verdeeld en of, en zo ja hoe, deze worden gespreid.

In het hiernavolgende hoofdstukken komen bovenstaande elementen aan de orde zoals die zijn uitgewerkt door het bestuur van het fonds. Dit betreft ook de wijze waarop met belanghebbenden wordt gecommuniceerd over het financieel crisisplan, het besluitvormingsproces bij de uitvoering van het financiële crisisplan en het actualiseren van het financieel crisisplan.

2. Doel en kader van het financieel crisisplan

Wanneer het fonds voorziet of redelijkerwijs kan voorzien dat het in een situatie van een tekort raakt of zal raken, dan meldt het fonds dit onverwijld bij De Nederlandsche Bank (DNB). Het fonds zal dan een herstelplan indienen bij DNB, waarin uitgewerkt wordt hoe het fonds binnen 10 jaar weer beschikt over een vereist eigen vermogen.

Het ingediende herstelplan gaat uit van bepaalde aannames. Deze aannames kunnen na indiening door de werkelijkheid en beleidswijzigingen worden achterhaald, waarmee het verwachte pad uit het herstelplan misschien niet meer gerealiseerd kan worden. Het is derhalve belangrijk om het herstel continu te monitoren.

2.1. Crisissituatie

Bij het fonds is in twee situaties sprake van een crisissituatie. Van een crisissituatie is sprake als bij de jaarlijkse actualisatie van het herstelplan blijkt dat de verwachte beleidsdekkingsgraad aan het einde van de nieuwe hersteltermijn van 10 jaar niet uitkomt boven de vereiste beleidsdekkingsgraad en het gevaar loopt niet aan de vereisten van het vereist eigen vermogen te gaan voldoen. Het bestuur neemt dan maatregelen om de beleidsdekkingsgraad binnen de termijn van 10 jaar op het vereiste niveau te brengen. Dit zijn dus maatregelen die naast het huidige beleidskader nodig zijn vanwege onvoldoende herstel en/of een tekort dat langer aanhoudt.

Daarnaast is sprake van een crisissituatie als het fonds vijf achtereenvolgende jaren niet beschikt over de minimaal vereiste beleidsdekkingsgraad. Ook dan treedt het crisisplan in werking. Het bestuur neemt dan binnen zes maanden maatregelen waardoor de feitelijke dekkingsgraad direct weer op of boven de minimaal vereiste dekkingsgraad ligt.

Met het financieel crisisplan is het fonds al voorbereid op een crisissituatie. Het bestuur heeft dan vooraf al nagedacht over hoe te handelen als een dergelijke situatie zich voordoet. Dit zorgt ervoor dat het bestuur niet tijdens een situatie van tekort nog moet onderhandelen over te nemen maatregelen.

Structurele bewegingen zoals langer leven en daling van de rente maken geen onderdeel uit van het crisisbeleid. Evenmin is een snelle daling van de beleidsdekkingsgraad die niet leidt tot een tekortsituatie bij het fonds onderdeel van het beleid. Tot slot zijn er situaties die geen directe financiële gevolgen hebben, maar het fonds evenwel kunnen treffen. Voorbeelden hiervan zijn een bestuurscrisis, een operationele crisis of het wegvallen van de sponsor. Ook deze situaties maken geen onderdeel uit van het beleid.

Het plan beperkt zich dus tot de vraag wat het bestuur gaat doen als de herstelkracht van het huidige beleidskader niet voldoende is.

2.2 Kritische dekkingsgraad

Indien het fonds in een situatie van dekkingstekort verkeert en onder het haalbare herstelpad geraakt en zich derhalve in een crisissituatie bevindt, dan zijn maatregelen nodig om binnen de gestelde termijn te kunnen herstellen. Hierbij gaat het fonds uit van de vanaf 2018 maximaal gestelde hersteltermijn van 10 jaar.

Het haalbare pad wordt jaarlijks opnieuw vastgesteld op basis van de dan geldende economische omstandigheden en het dan geldende beleid van het fonds. Tevens wordt het haalbare pad bij beleidswijzigingen opnieuw vastgesteld.

Uitgaande van de gehanteerde termijn voor herstel van 10 jaar, heeft het bestuur het kritische niveau van de dekkingsgraad op basis van het herstelplan van 2022 vastgesteld op (afgerond) 75,8%. Zakt de dekkingsgraad onder dit kritische niveau dan verwacht het bestuur dat een herstel binnen tien jaar tot aan het vereist eigen vermogen niet mogelijk zal zijn zonder maatregelen die in dit financieel crisisplan worden beschreven. Daarom treedt het financieel crisisplan in werking indien de actuele dekkingsgraad onder de 75,8% zakt (dekkingsgraad risico fonds).

Bij de vaststelling van de kritische grenzen is geen rekening gehouden met de situatie waar het fonds ex-post 5 jaar onder de minimaal vereiste dekkingsgraad komt. In de dekkingsgraad is wel rekening gehouden met de met de werkgever afgesproken herstell premie, maar niet met een eventuele aanvullende storting van de werkgever indien de dekkingsgraad niet tijdig herstelt.

2.3 Richtlijn

Het in dit financieel crisisplan opgenomen beleid is een richtlijn. Het bestuur heeft de ruimte om van dit beleid af te wijken. Concrete maatregelen zal het bestuur altijd afstemmen op de situatie van dat moment.

3. Maatregelen

Hieronder zijn de maatregelen weergegeven die het bestuur effectief kan inzetten om de beleidsdekkingsgraad te verhogen of om te voorkomen dat een beleidsdekkingsgraad verder wegzakt richting een kritische grens. Van onvoldoende herstel is sprake als de beleidsdekkingsgraad, in een situatie van een tekort, onder het haalbare pad geraakt. Hiervan is ook sprake als het fonds vijf achtereenvolgende jaren niet beschikt over de minimaal vereiste beleidsdekkingsgraad en binnen zes maanden (een) maatregel(en) moet nemen die ervoor moet(en) zorgen dat de feitelijke dekkingsgraad direct op of boven het niveau van de minimaal vereiste dekkingsgraad komt te liggen. Maatregelen zijn dus niet nodig als het beoogde herstel met het huidige beleidskader binnen het tijdspad van het herstelplan wordt gehaald. Voor zover mogelijk wordt bij iedere maatregel ingegaan in welke mate de maatregel ingezet kan worden en wat de herstelkracht is van de maatregel.

Aan de maatregelen heeft het bestuur een prioritering aangebracht. De hierna gehanteerde volgorde van de maatregelen is in beginsel ook de volgorde van het inzetten van de maatregelen. Het bestuur heeft de mogelijkheid hiervan af te wijken.

3.1. Maatregel 1: premieopslagverplichting werkgever (herstell premie)

Het fonds stelt de door de werkgever af te dragen pensioenpremie op jaarbasis vast. Op deze pensioenpremie kan, afhankelijk van de hoogte van het eigen vermogen van het pensioenfonds, een opslag worden toegepast. In de uitvoeringsovereenkomst met de werkgever is overeengekomen dat:

- zolang het eigen vermogen minder bedraagt dan het minimaal vereiste eigen vermogen, de werkgever op jaarbasis een aanvullende premie van €2.500.000,- (niveau 2011) betaalt;
- zolang het eigen vermogen tussen het minimaal vereiste eigen vermogen en het vereist eigen vermogen ligt, het bedrag van €2.500.000,- (niveau 2011) lineair aflopend wordt berekend;
- zolang het eigen vermogen groter is dan het vereist eigen vermogen, de werkgever geen premieopslag is verschuldigd.

De berekende opslag zal op grond van de uitvoeringsovereenkomst jaarlijks worden geïndexeerd aan de hand van de stijging van de CAO-lonen bij de werkgever.

Deze maatregel wordt reeds toegepast en zal, mits aan de voorwaarden van de uitvoeringsovereenkomst wordt voldaan, ook in de toekomst worden toegepast.

3.2. Maatregel 2: beperkte of geen toeslagverlening

Teneinde de herstelkracht te vergroten, hanteert het fonds het volgende voorwaardelijke toeslagbeleid: het fonds verleent alleen een toeslag indien de beleidsdekkingsgraad hoger is dan de gewogen toeslagdrempel (per 31 december 2021 gelijk aan 108,68% en indien de toeslagverlening toekomstbestendig is. De toeslag die het fonds verleent is een maximaal de stijging van de consumentenprijsindex (CPI) alle bestedingen over het boekjaar. Er wordt niet meer toeslag verleend dan naar verwachting in de toekomst te realiseren is.

In het toeslagbeleid wordt geen onderscheid gemaakt tussen deelnemers enerzijds en gewezen deelnemers en pensioengerechtigden anderzijds. Deze groepen worden derhalve evenredig geraakt.

Deze maatregel wordt reeds door het bestuur ingezet en zal ook in de toekomst, indien de financiële situatie van het fonds hier aanleiding toe geeft, worden toegepast.

3.3. Maatregel 3: aanpassen beleggingsbeleid

Het bestuur kan het beleggingsbeleid inzetten om de beleidsdekkingsgraad trachten te verbeteren dan wel een verdere daling te voorkomen. In een herstelsituatie mag het fonds echter geen wijzigingen in het beleggingsbeleid aanbrengen die het risicoprofiel van het fonds vergroten. Wel kan het fonds het beleggingsrisico verlagen met als doel een verdere daling van de financiële positie te voorkomen. Het bestuur ziet het beleggingsbeleid daarom als een mogelijke maatregel in een crisissituatie

3.4. Maatregel 4: bijstorting werkgever

In de uitvoeringsovereenkomst tussen het fonds en de werkgever is een bijstortingsverplichting van de werkgever opgenomen. Deze bijstortingsverplichting houdt in dat indien het fonds de opgebouwde pensioenaanspraken en –rechten op grond van de Pensioenwet dient te verlagen

(korten), de werkgever een eenmalige bijdrage zal storten zodat het vermogen van het fonds wordt aangevuld tot het wettelijk benodigde niveau om een directe korting af te wenden.

Deze maatregel zal, indien noodzakelijk, conform de uitvoeringsovereenkomst worden toegepast. Middels toepassing van deze maatregel wordt het korten van pensioenaanspraken en pensioenrechten voorkomen.

4. Maatregelen ongedaan maken

Het bestuur streeft ernaar de in hoofdstuk 3 genoemde maatregelen zo snel mogelijk ongedaan te maken. Hierbij staan het bestuur de volgende middelen ter beschikking:

- Premiekorting of premierterugstorting aan werkgever.
- Inhaaltoeslagen.
- Wijziging beleggingsbeleid.

Premiekorting of premierterugstorting aan werkgever

Het verlenen van een premiekorting of premierterugstorting kan beschouwd worden als een reparatie van de maatregelen 1 en 4.

Het fonds stelt de door de werkgever af te dragen pensioenpremie op jaarbasis vast. Op deze pensioenpremie kan niet alleen een opslag worden toegepast, maar ook een korting. Afhankelijk van de actuele financiële positie van het fonds kan het bestuur besluiten tot een korting op de pensioenpremie of een terugstorting. Een eventuele korting of terugstorting wordt per kwartaal berekend en in het volgende kwartaal ten uitvoer gebracht. Het fonds zal uitsluitend premiekorting of terugstorting verlenen indien wordt voldaan aan het bepaalde in artikel 129 van de Pensioenwet.

Een premiekorting of terugstorting kan alleen plaatsvinden indien het eigen vermogen groter is dan het vereist eigen vermogen, de voorwaardelijke toeslagverlening over de voorgaande 10 jaar en voor de toekomst is verleend én eventuele kortingen over de afgelopen 10 jaar zijn gecompenseerd. Terugstorting van premie zal plaatsvinden zodanig dat het eigen vermogen na de terugstorting gelijk is aan hetgeen benodigd is voor toekomstige toeslagverlening.

Inhaaltoeslagen

Afhankelijk van de financiële positie van het fonds zal het bestuur besluiten tot het inhalen van wegens toepassing van maatregel 2 opgelopen toeslagachterstanden. Een inhaaltoeslag kan alleen worden verleend indien het eigen vermogen groter is dan hetgeen benodigd is voor het toekomstbestendig verlenen van een volledige toeslag. Per jaar wordt maximaal 1/5^e van het overschot als inhaalindexatie toegekend.

De premiekorting, premierterugstorting en het verlenen van inhaaltoeslagen zijn in de uitvoeringsovereenkomst met de werkgever vastgelegd.

Wijziging beleggingsbeleid

Het bestuur is bevoegd het beleggingsbeleid (opnieuw) aan te passen, ook als het beleggingsbeleid als herstelmaatregel is ingezet. Indien het fonds in een tekortsituatie verkeert,

dan mag het risicoprofiel in beginsel niet worden vergroot. Dit wordt getoetst op basis van het risicoprofiel van het fonds dat gold op het moment dat het fonds in een tekortsituatie geraakte. Als het beleggingsrisico gedurende de crisissituatie wordt verlaagd, dan mag het fonds het risico in een later stadium terug vergroten, mits de grenzen niet worden overschreden van het risicoprofiel dat er was op het moment van het ontstaan van de tekortsituatie.

5. Toetsing maatregelen aan evenwichtige belangenafweging

Het bestuur dient bij het bepalen van het beleid op evenwichtige wijze rekening te houden met de belangen van alle bij het fonds betrokken groepen. Dit geldt ook voor het financieel crisisplan. Het uitgangspunt bij evenwichtige belangenbehartiging is dat bepaalde belanghebbenden niet onevenredig hard geraakt worden door de maatregelen. Tevens wordt daarbij rekening gehouden met proportionaliteit: de verhouding tussen het effect van de maatregel op de positie van het fonds enerzijds en anderzijds de impact op de groep belanghebbenden.

Het bestuur heeft bij het opstellen van het financieel crisisplan rekening gehouden met bovenstaande aspecten. In het hiernavolgende wordt hier nader op ingegaan.

Voor het antwoord op de vraag of er evenwicht is tussen de impact van de maatregelen en de herstelkracht is eerst van belang vast te stellen welke maatregelen effectief ingezet kunnen worden. Het bestuur heeft bepaald dat de volgende drie maatregelen effectief kunnen worden ingezet:

1. Premieopslagverplichting werkgever.
2. Beperkte of geen toeslagverlening.
3. Aanpassen van het beleggingsbeleid.
4. Bijstortverplichting werkgever.

De premieopslagverplichting en de bijstortverplichting zijn door het fonds en de werkgever overeengekomen en vastgelegd in de uitvoeringsovereenkomst. De populatie van het fonds (deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden) wordt door deze maatregelen niet geraakt. Wel leiden deze maatregelen tot een (significante) verbetering van de financiële situatie van het fonds aangezien het fonds hierdoor de binnen de wettelijke termijnen uit een tekortsituatie herstelt.

De maatregel inzake een beperkte of geen toeslagverlening wordt in gelijke mate toegepast op de pensioenaanspraken van deelnemers enerzijds en op de pensioenaanspraken en pensioenrechten van gewezen deelnemers en pensioengerechtigden anderzijds.

Een wijziging van het beleggingsbeleid (maatregel 3) heeft betrekking op het volledige vermogen voor risico van het fonds, waardoor er op voorhand geen sprake is van een verschil in effect van deze maatregel op de diverse groepen binnen de fondspopulatie. Het is afhankelijk van de actuele omstandigheden in een crisissituatie op welke wijze het bestuur het beleggingsbeleid als herstelmaatregel (kan) inzet(ten). Bij de overweging van het beleggingsbeleid zal alsdan expliciet worden beoordeeld welke effecten de voorgenomen beleidswijziging op de diverse belanghebbenden heeft.

Gelet op het pakket aan maatregelen kan de conclusie worden getrokken dat het beleid bij een tekort voldoende evenwichtig is.

6. Communicatie over genomen maatregelen

In dit hoofdstuk staat de communicatie van het financieel crisisplan centraal. De in het communicatieplan vastgelegde uitgangspunten zoals duidelijke, tijdige, evenwichtige en correcte communicatie vormen ook de basis voor de communicatie omtrent het beleid bij een tekort.

6.1. Doelgroepen

De primaire doelgroepen zijn de deelnemers, de gewezen deelnemers en de pensioengerechtigden. De communicatie richt zich op deze drie doelgroepen. Hierna te noemen 'de belanghebbenden'.

6.2. Doelstellingen

De belanghebbenden tijdig, duidelijk, evenwichtig en correct informeren over de crisissituatie, de maatregelen, het waarom van de maatregelen en de gevolgen ervan voor de belanghebbenden.

Tijdig informeren

Op het moment dat het fonds constateert dat het zich in een crisissituatie bevindt, dan worden de belanghebbenden proactief over de crisissituatie en het proces geïnformeerd. Zodra de besluitvorming over de te nemen maatregelen heeft plaatsgevonden, informeert het fonds de belanghebbenden. Het fonds bereidt proactief de communicatie voor om de communicatie tijdig te kunnen realiseren.

Als de situatie bij het fonds zodanig is, dat maatregelen ongedaan gemaakt kunnen worden, informeert het fonds de belanghebbenden hierover.

Nadat maatregelen zijn genomen en hierover gecommuniceerd is, blijft het fonds de belanghebbenden regelmatig informeren over de ontwikkeling van de financiële situatie van het fonds. Dit gebeurt periodiek middels de website van het fonds.

6.3. Centrale boodschap

Op het moment dat het bestuur besluit tot het inzetten van herstelmaatregelen, wordt hierover gecommuniceerd. De centrale boodschap is dat de financiële situatie van het fonds niet herstelt zoals verwacht en dat het bestuur heeft besloten om herstelmaatregelen in te zetten. Bij de communicatie over het inzetten van de maatregelen 1 en 4 zal worden verwezen naar de afspraken die met de werkgever zijn gemaakt en zijn vastgelegd in de uitvoeringsovereenkomst. In de communicatie over het inzetten van maatregel 2 zal worden uitgelegd dat toeslagverlening niet mogelijk is vanwege de financiële situatie van het fonds. Indien maatregel 3 wordt ingezet, zal worden gecommuniceerd over de wijze waarop en de reden waarom dit gebeurt.

6.4. Communicatiemiddelen

Het fonds beschikt over een set aan communicatiemiddelen.

Huidige middelen:

- Helpdesk
- Website
- E-mailservice
- Brief
- Pensioenoverzicht (UPO)

Het medium en de boodschap moeten in evenwicht zijn.

6.5. Communicatie en inzet middelen

Bij onvoldoende herstel zijn diverse scenario's / combinaties van maatregelen mogelijk. De maatregelen 1 en 4 hebben betrekking op de werkgever. De deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden worden door deze maatregel niet geraakt, Zij worden over het inzetten van de maatregel wel geïnformeerd. Dit gebeurt middels de website van het fonds.

Maatregel 2 geldt voor alle deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden. Het fonds communiceert over het inzetten van deze maatregel per brief, e-mailservice en via de website. De brief wordt naar de deelnemers en pensioengerechtigden gestuurd. De e-mailservice naar de deelnemers en de gewezen deelnemers en pensioengerechtigden van wie het e-mailadres is ontvangen. De website is voor alle belanghebbenden toegankelijk.

Maatregel 3 is relevant voor alle (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden. Communicatie over de wijze waarop het beleggingsbeleid als herstelmaatregel wordt ingezet vindt plaats middels de website van het fonds.

6.6. Planmatige aanpak

De Commissie Communicatie is verantwoordelijk voor de communicatie inzake de in dit crisisplan opgenomen herstelmaatregelen. De Commissie Communicatie bestaat uit ten minste twee bestuurders en wordt begeleid door een communicatieadviseur en een bestuursadviseur/ondersteuner. De commissie start met het tegen het licht houden van deze communicatie uitgangspunten in relatie tot de actuele situatie. Want dat kan vragen om aanpassingen en/of verdere detaillering. Ook maakt de commissie afspraken over het tijdsad gekoppeld aan de communicatiefasen. De Commissie Communicatie houdt het bestuur op de hoogte.

6.7. Toetsing en evaluatie

Het fonds hecht aan duidelijke, tijdige, evenwichtige en correcte communicatie. De reacties op de communicatie-uitingen van het fonds worden secuur gevolgd en telkens getoetst op de noodzaak tot (re)actie. Tussentijds wordt het geheel aan communicatie geëvalueerd in samenhang met de vragen van deelnemers en andere beschikbare gegevens. Dit kan leiden tot tussentijdse aanpassingen in de communicatie. Achteraf wordt de totale communicatie geëvalueerd.

7. Besluitvormingsproces

In het bestuur hebben vertegenwoordigers van de werkgevers, de deelnemers en de pensioengerechtigden zitting. Op grond van de statuten worden besluiten van het bestuur bij gewone meerderheid van stemmen genomen. Iedere bestuurder heeft één stem. Als niet alle bestuurders ter vergadering aanwezig of vertegenwoordigd zijn, dan brengen de aanwezige/vertegenwoordigde werkgeversvertegenwoordigers ter vergadering gezamenlijk evenveel stemmen uit als de aanwezige/vertegenwoordigde werknemersvertegenwoordigers en vertegenwoordigers van pensioengerechtigden tezamen, en andersom. In haar besluitvorming richt het bestuur zich op de belangen van de bij het fonds betrokken deelnemers, gewezen deelnemers pensioengerechtigden en overige belanghebbenden en zorgt het bestuur ervoor dat deze zich op evenwichtige wijze door het bestuur vertegenwoordigd kunnen voelen. Dit besluitvormingsproces geldt ook voor een besluit tot vaststelling, wijziging of toepassing van onderhavig crisisplan.

De lijnen in het bestuur zijn kort en bestuurders kunnen elkaar snel bereiken om te overleggen over een crisissituatie. Besluiten over het toepassen van dit crisisplan kunnen derhalve snel worden genomen. Indien nodig wordt door het bestuur advies ingewonnen bij externe adviseurs.

8. Jaarlijkse toetsing actualiteit crisisplan bij tekort

Het bestuur toetst eenmaal per jaar of het crisisplan nog voldoende actueel is. Daarnaast kan het bestuur het plan gedurende het jaar aanpassen.

Bijlage 3

Noodprocedure / calamiteitenregeling

Bijlage 4

Verklaring inzake Beleggingsbeginselen

Bijlage 8

Compliance charter

